

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება 2023

სს პროკრედიტ ბანკი საქართველო

სარჩევი

1	პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ.....	4
2	შესავალი.....	4
3	კონსოლიდაციის ფარგლები.....	6
4	ძირითადი მაჩვენებლები.....	7
5	საბალანსო უწყისი.....	9
6	მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში.....	10
7	კორპორაციული მართვა.....	11
7.1	აქციონერთა სტრუქტურა.....	11
7.2	პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო.....	12
7.3	პროკრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.....	14
7.4	პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო.....	17
7.5	რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი.....	20
8	რისკების მართვა.....	20
8.1	რისკების მართვის სტრატეგია.....	20
8.2	რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა.....	23
8.3	რისკის მართვის ჩარჩო.....	28
9	საკრედიტო რისკი.....	31
9.1	კლიენტის საკრედიტო რისკი.....	31
9.2	კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით.....	35
9.3	დერივატიული (წარმოებული) პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი.....	37
9.4	საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება.....	37
10	საბაზრო რისკები.....	38
10.1	სავალუტო რისკი.....	38
10.2	საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში.....	39
11	ლიკვიდურობის რისკები.....	41
11.1	ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი.....	41

11.2 დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები.....	43
12 საოპერაციო რისკი	44
13 ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები.....	46
14 კაპიტალის ადეკვატურობა.....	48
14.1 კაპიტალის მართვა.....	48
14.2 პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები.....	49
14.3 პილარ 2-ის მოთხოვნები.....	50
14.4 საზედამხედველო კაპიტალი	52
14.5 რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები	55
14.6 საკრედიტო რისკის მითიგაციის მექანიზმები	59
14.7 ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის სხვაობები.....	64
14.8 შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა	66
15 ანაზღაურების პოლიტიკა	67
15.1 შრომის ანაზღაურების პრინციპები	67
15.2 შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა.....	69
15.3 შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება.....	69
15.4 2023 წლის ანაზღაურება	70
16 ESG ანგარიშგება და გამულავენება.....	71

1 პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ

პილარ 3-ის ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის ივნისის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის" მოთხოვნებს. მოცემული პილარ 3-ის ანგარიშგება და მასში ასახული ინფორმაციის უტყუარობა და სიზუსტე დადასტურებულია რისკების კომიტეტის მიერ.

2 შესავალი

პროკრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა საქართველოში მოქმედი მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება. ბიზნეს მოდელი ორიენტირებულია იმ ძირითად საქმიანობაზე, რომელიც კლასიკურ საბანკო მომსახურებას მოიცავს.

ჩვენი კორპორაციული სტრატეგიისა და საქმიანობის მიზანია, მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის ეკონომიკურ, სოციალურ და გარემოსდაცვით განვითარებაში და, ამავდროულად, მოცემული საქმიანობით უზრუნველყოს ჩვენი აქციონერებისთვის შესაბამისი, გონივრული მოგების მიღება. ამ თვალსაზრისით, საქართველოში კარგი შესაძლებლობებია. პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგია ეფუძნება კლიენტებთან და თანამშრომლებთან გრძელვადიანი ურთიერთობის ჩამოყალიბებასა და რისკების სათანადო მართვას.

პროკრედიტ ბანკის მიზანია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის "ჰაუსბანკის" სახით წამყვანი როლის შესრულება. ჩვენ ვთავაზობთ საბანკო მომსახურების სრულ სპექტრს დაფინანსების, ანგარიშების, გადარიცხვებისა და დეპოზიტების მომსახურების თვალსაზრისით. მცირე და საშუალო ბიზნესის გრძელვადიანი მხარდაჭერით, ჩვენ წვლილი შეგვაქვს სამუშაო ადგილების შექმნაში, ინოვაციური შესაძლებლობების გაზრდაში და ეკოლოგიურ და სოციალურ პროექტებში ინვესტიციების წახალისებაში. ჩვენ ორიენტირებულნი ვართ ისეთ ინოვაციურ კომპანიებზე, სადაც დინამიური ზრდა და სტაბილური, ფორმალიზებული სტრუქტურა არსებობს. გარდა ამისა, ჩვენ აქცენტს ვაკეთებთ ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობაზე.

მცირე და საშუალო საწარმოების მომსახურების გარდა, პროკრედიტ ბანკმა ფიზიკური პირებისთვის დანერგა 'Direct Banking'-ის სტრატეგია, რაც გულისხმობს სრულყოფილი საბანკო სერვისის მიღებას ელექტრონული არხების გამოყენებით. მარტივი მომსახურება, ერთიანი ტარიფი, ინტერნეტ ბანკინგით მუდმივი წვდომა ნებისმიერ საბანკო სერვისზე და მრავალფუნქციური თვითმომსახურების „სივრცე 24/7“-ით სარგებლობა - ეს ის ძირითადი უპირატესობებია, რომლებიც 'Direct Banking'-ის ფარგლებში მომხმარებელს აქვს. დისტანციური

არხების მრავალფეროვნებით და მათში მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებით, დღეისათვის საბანკო ოპერაციების 99%-ის განხორციელება კლიენტისათვის უკვე დამოუკიდებლად ხელმისაწვდომია, სასურველ დროს, სასურველი ადგილიდან. დაინერგა ავტო იდენტიფიკაციის მექანიზმები, რომელთა გამოყენებითაც შესაძლებელია დისტანციურად იდენტიფიკაციის პროცესის გავლა ანგარიშის გასახსნელად და საბანკო სერვისები მისაღებად. ბანკის ოფიციალური ვებ-გვერდი, თანამედროვე და მარტივი დიზაინით, კომფორტულია მომხმარებლისთვის. ინტერნეტ ბანკინგის სერვისით კი მომხმარებელს მუდმივი წვდომა აქვს სასურველ საბანკო მომსახურებაზე.

ფიზიკური პირებისთვის ჩვენი მხარდაჭერის ყველაზე მნიშვნელოვანი კომპონენტია ანგარიშების მართვა და დანაზოგების მომსახურება. ჩვენ, ასევე, ვუზრუნველყოფთ დაფინანსებას უძრავი ქონების შესაძენად და სხვა შერჩეული ინვესტიციების განსახორციელებლად. სამომხმარებლო სესხების გაცემა ბანკის მიერ ხორციელდება უაღრესად შეზღუდული მოცულობით.

რუსეთ-უკრაინის ომთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების გათვალისწინებით, 2022 წელს მაქსიმალური ყურადღება იყო გამახვილებული სტაბილურობასა და რისკების პროაქტიულ მართვაზე. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ბოლო წლებში განხორციელებულმა სტრატეგიულმა ინიციატივებმა, რისკების პროაქტიულმა მართვამ და თანამშრომლების მაღალმა კვალიფიკაციამ კარგი და სტაბილური საფუძველი შექმნა წინა წლების გამოწვევებთან გასამკლავებლად.

პროკრედიტ ბანკის ყველა კლიენტი სარგებლობს სერვისის ინოვაციური არხებით, რომლებიც ძირითადად ერთიანდება მოსახერხებელ ინტერნეტ ბანკინგში. გარდა ამისა, ჩვენი სივრცეები აღჭურვილია 24-საათიანი თვითმომსახურების ზონებით, სადაც შესაძლებელია გადახდის ოპერაციების მთელი პაკეტის შესრულება. ამ ორი არხის საშუალებით თითქმის ყველა ტრანზაქცია სრულად ავტომატიზირებულია. ჩვენს კლიენტებს შეუძლიათ მიიღონ პერსონალიზებული საბანკო კონსულტაციები ჩვენს ფილიალებში და ჩვენი საკონტაქტო ცენტრის მეშვეობით.

პროკრედიტ ბანკი პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის წევრია, რომელსაც ზედამხედველობას უწევს გერმანიის ფედერალური ფინანსური ზედამხედველობის ორგანო (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, ან BaFin) და გერმანიის ცენტრალური ბანკი (Deutsche Bundesbank). გერმანიის საბანკო აქტის (Kreditwesengesetz ან KWG) 25ა მუხლის თანახმად, პროკრედიტ ჰოლდინგი პასუხისმგებელია პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრატეგიულ მართვაზე, კაპიტალის ადეკვატურობაზე, ანგარიშგებაზე, რისკების მართვასა და ბიზნესის სათანადოდ ორგანიზებაზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის აქციები ივაჭრება ფრანკფურტის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტში.

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება პასუხობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესში" გათვალისწინებულ გამჟღავნების მოთხოვნებს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (Capital Requirements Regulation, CRR) - (EU) No. 575/2013 დებულებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ ბაზელის კომიტეტის მოთხოვნებს. იურიდიულად დასული ან კონფიდენციალური ინფორმაცია არ ექვემდებარება გამჟღავნებას.

ინფორმაციის გამჟღავნება ეფუძნება სს პროკრედიტ ბანკისა და შპს პროკრედიტ ფროფერთის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, 2023 წლის ანგარიშის მიხედვით. წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგების გარდა, პროკრედიტ ბანკის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია პროკრედიტ ბანკის 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და დამოუკიდებელი აუდიტორების რეპორტში, რომელიც ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება დამტკიცებულია პროკრედიტ ბანკის რისკების კომიტეტის მიერ.

ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შეჯამებული ციფრები და პროცენტული გამოთვლები, რაც შეიძლება მცირე ცდომილებებს შეიცავდეს ციფრების დამრგვალების გამო.

3 კონსოლიდაციის ფარგლები

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება მომზადებულია პროკრედიტ ჯგუფში შემავალი კომპანიების გათვალისწინებით, რომელიც კონსოლიდირებულია ფასს-ის მიხედვით: ჯგუფში შემავალ კომპანიებში იგულისხმება შპს პროკრედიტ ფროფერთის - კომპანია, რომელიც უძრავი ქონების მართვას ახორციელებს და რომელზეც პროკრედიტ ბანკს აქვს კონტროლი. ამავდროულად, მარეგულირებლის მიზნებისთვის ანგარიშგებები იქმნება მხოლოდ ბანკის ფინანსურ მონაცემებზე დაყრდნობით.

კონსოლიდაცია საწარმოების მიხედვით

კომპანიის დასახელება	სააღრესევი კონსოლიდაციის მეთოდი	სამუდამიერი კონსოლიდაციის მეთოდი				აღწერა
		სრული კონსოლიდაცია	პროპორციული კონსოლიდაცია	არც კონსოლიდირებული და არც დაქვითული	დაქვითული	
1 პროკრედიტ ფროფერთის	სრულად კონსოლიდირებული				x	საქართველო, თბილისი; უზრავი ქონების მენეჯმენტი; აქტივი - 13 120 988 ლ; კაპიტალი - 12 988 289 ლ

ცხრილი 1

4 ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლები

ლარში

	4Q-2023	3Q-2023	2Q-2023	1Q-2023	4Q-2022
საზედამხედველო კაპიტალი (მოცულობა, ლარი)					
ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით					
1 ძირითადი პირველადი კაპიტალი	287,008,543	283,054,965	298,922,207	285,780,006	286,959,169
2 პირველადი კაპიტალი	287,008,543	283,054,965	298,922,207	285,780,006	286,959,169
3 საზედამხედველო კაპიტალი	298,911,343	294,377,365	313,154,707	299,688,506	301,353,669
4 ძირითადი პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა	160,042,479	141,072,173	140,571,909	139,808,586	134,832,121
5 პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა	196,380,495	172,011,403	171,474,747	170,864,312	166,934,956
6 საზედამხედველო კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა	244,546,832	213,048,126	212,462,130	212,059,492	214,192,244
რისკის მიხედვით შენონილი მთლიანი რისკის პოზიციები (მოცულობა, ლარი)					
7 რისკის მიხედვით შენონილი მთლიანი რისკის პოზიციები (ბაზელ III-ზე ოათონიზირებული ჩარჩოს მიხედვით)	1,342,003,094	1,243,396,354	1,237,862,183	1,263,057,415	1,357,510,329
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები (%)					
ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით *					
8 ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	21.39%	22.76%	24.15%	22.63%	21.14%
9 პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	21.39%	22.76%	24.15%	22.63%	21.14%
10 საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	22.27%	23.68%	25.30%	23.73%	22.20%
11 ძირითადი პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა	11.93%	11.35%	11.36%	11.07%	9.93%
12 პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა	14.63%	13.83%	13.85%	13.53%	12.30%
13 საზედამხედველო კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა	18.22%	17.13%	17.16%	16.79%	15.78%
მოგება					
14 მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	6.9%	6.9%	6.9%	6.7%	6.4%
15 მთლიანი საპროცენტო ხარჯები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	2.4%	2.4%	2.3%	2.3%	2.0%
16 საოპერაციო შედეგი / საშუალო წლიურ აქტივებთან	4.7%	4.7%	4.8%	4.8%	4.7%
17 წმინდა საპროცენტო მარჟა	4.5%	4.6%	4.6%	4.5%	4.4%
18 უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROA)	2.6%	3.1%	3.1%	3.1%	2.5%
19 უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE)	14.7%	17.4%	17.5%	17.7%	15.6%
აქტივების ხარისხი					
20 უმოქმედო სესხები / მთლიან სესხებთან	3.1%	2.7%	2.9%	2.8%	3.1%
21 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი / მთლიან სესხებთან	2.4%	2.2%	2.3%	2.5%	2.6%
22 უცხოური ვალუტით არსებული სესხები / მთლიან სესხებთან	69.8%	68.3%	69.5%	69.1%	69.5%
23 უცხოური ვალუტით არსებული აქტივები / მთლიან აქტივებთან	62.1%	63.2%	64.0%	64.0%	64.8%
24 მთლიანი სესხების წლიური ზრდის ტემპი	3.6%	-0.4%	-1.9%	-3.2%	-15.0%
ლიკვიდობა					
25 ლიკვიდური აქტივები / მთლიან აქტივებთან	31.5%	31.6%	31.2%	27.6%	31.0%
26 უცხოური ვალუტით არსებული ვალდებულებები / მთლიან ვალდებულებებთან	74.8%	76.1%	77.8%	78.8%	78.9%
27 მიმდინარე და მოთხოვნილი დეპოზიტები / მთლიან აქტივებთან	40.4%	40.8%	37.6%	38.1%	39.0%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი ***					
28 მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	562,635,921	528,274,924	526,833,372	435,541,084	526,776,080
29 ფულის წმინდა გადინება (სულ)	296,248,908	269,669,183	268,973,059	243,509,818	268,490,931
30 ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	189.9%	195.9%	195.9%	178.9%	196.2%
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი					
31 ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება	1,375,445,188	1,326,873,255	1,339,350,669	1,287,990,012	1,382,155,380
32 სტაბილური დაფინანსების საჭიროება	905,676,692	863,691,595	882,093,819	850,351,101	877,361,649
33 წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (%)	151.87%	153.63%	151.84%	151.47%	157.54%

ცხრილი 2

* სეზონის მეთოდოლოგიით განაგარიშებული კოეფიციენტები, რომელიც ბაზელის მეთოდოლოგიისგან განსხვავებით, უფრო მეტადაა კონცენტრირებული ლოკალურ რისკებზე. იხილეთ ცხრილი 3. აღნიშნული წარმოადგენს კომერციული ბანკებისათვის სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

ლარი

	შეწინავე მონაცემები (დღიური საშუალო)			სტრატეგიული მონაცემები* შეწინავე მონაცემები (დღიური საშუალო)			ბაზელის მეთოდოლოგიით შეწინავე მონაცემები (დღიური საშუალო)		
	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მიღალი სარისხის ლიკვიდური აქტივები									
1				215,439,965	315,496,218	530,936,183	188,758,335	225,883,102	414,641,437
გადასახადებები									
2	54,222,426	389,187,026	443,409,452	10,332,832	68,908,626	79,241,458	2,419,683	15,330,333	17,750,016
3	272,984,802	703,405,894	976,390,696	77,348,489	106,446,756	183,795,245	71,377,305	96,414,828	167,792,134
4									
5	88,927,956	62,027,583	150,955,539	17,286,794	15,978,192	33,264,985	6,294,615	5,381,251	11,675,866
6									
7	12,589,757	15,887,817	28,477,573	4,084,254	7,313,694	11,397,948	4,084,254	7,313,694	11,397,948
8	428,724,741	1,170,508,319	1,599,233,060	109,052,369	198,647,267	307,699,637	84,175,857	124,440,107	208,615,964
შემოღობები									
9									
10	373,547,523	864,494,115	1,238,041,638	8,059,747	12,700,716	20,760,463	34,741,377	102,435,956	137,177,333
11	7,071,270	29,263,913	36,335,183	2,244,033	-	2,244,033	2,244,033	-	2,244,033
12	380,618,792	893,758,028	1,274,376,820	10,303,780	12,700,716	23,004,496	36,985,410	102,435,956	139,421,367
13				215,439,965	315,496,218	530,936,183	188,758,335	225,883,102	414,641,437
14				98,748,589	185,946,551	284,695,140	47,190,447	31,110,027	69,194,597
15				218%	170%	186%	400%	726%	599%

ცხრილი 3

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები

ლარი

	31/12/2023		31/12/2022	
	კოეფიციენტი	თანხა (ლარი)	კოეფიციენტი	თანხა (ლარი)
მინიმალური მოთხოვნები				
1 პილარ 1-ის მოთხოვნები				
1.1 ძირითადი პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	4.50%	60,390,139	4.50%	61,087,965
1.2 პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	6.00%	80,520,186	6.00%	81,450,620
1.3 საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	8.00%	107,360,248	8.00%	108,600,826
2 კომბინირებული ბუფერი				
2.1 კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი*	2.50%	33,550,077	2.50%	33,937,758
2.2 კონტრცელური ბუფერი	0.00%	-	0.00%	-
2.3 სისტემური რისკის ბუფერი	0.00%	-	0.00%	-
3 პილარ 2-ის მოთხოვნა				
3.1 პილარ 2-ის მოთხოვნა ძირითად პირველად კაპიტალზე	4.93%	66,102,263	2.93%	39,806,398
3.2 პილარ 2-ის მოთხოვნა პირველად კაპიტალზე	6.13%	82,310,232	3.80%	51,546,578
3.3 პილარ 2-ის მოთხოვნა საზედამხედველო კაპიტალზე	7.72%	103,636,507	5.28%	71,653,659
ჯამური მოთხოვნები				
4 ძირითადი პირველადი კაპიტალი	11.93%	160,042,479	9.93%	134,832,121
5 პირველადი კაპიტალი	14.63%	196,380,495	12.30%	166,934,956
6 საზედამხედველო კაპიტალი	18.22%	244,546,832	15.78%	214,192,244

ცხრილი 4

პირველი პილარის შესაბამისად, ბანკები ვალდებული არიან დაიცვან მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები - 4.5%, 6% და 8%, ძირითადი პირველადი, პირველადი და ჯამური საზედამხედველო კაპიტალისთვის. გარდა ამისა, ბანკებს მოეთხოვებათ დამატებითი კომბინირებული ბუფერის დაჭერა ძირითადი პირველადი კაპიტალით.

პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციულ ბანკებს უნდა ჰქონდეთ შექმნილი კაპიტალის ადეკვატურობის დამატებითი ბუფერები იმ რისკებისთვის, რომლებიც საკმარისად არ არის დაფარული პილარ 1-ის ფარგლებში.

პილარ 2-ის მოთხოვნების ზრდა გამოწვეული იყო სავალუტო საკრედიტ რისკის ბუფერის (CICR) ზრდითა და საკრედიტო რისკის კორექტირების (CRA) ბუფერის შემოღებით.

5 საბალანსო უწყისი

აქტივები	საბალანსო უწყისი					
	საანგარიშგებო პერიოდი			წინა წლის შესაბამისი პერიოდი		
	ლარი	უცხ.გალუბა	სულ	ლარი	უცხ.გალუბა	სულ
ნაღდი ფული	16,531,475	23,738,731	40,270,206	12,177,090	23,830,042	36,007,132
ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	76,836,433	170,324,666	247,161,099	67,299,063	199,585,488	266,884,551
ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	59,051,000	106,958,221	166,009,221	35,320,394	108,449,826	143,770,219
საგაჭროდ გამიზნული ფინანსური აქტივები	3,610	-	3,610	2,909	-	2,909
წილობრივი ინსტრუმენტები	139,528	-	139,528	104,000	35,528	139,528
სავალდებულო ფასიანი ქაღალდები	114,301,507	-	114,301,507	82,486,104	-	82,486,104
გაცემული სესხები და მოთხოვნები	347,256,641	824,631,647	1,171,888,288	346,507,866	781,355,806	1,127,863,672
ინვესტიციები შვილობილ, მეკავშირე და ერთობლივ სანარმოებში	8,936,412	-	8,936,412	8,647,132	-	8,647,132
ძირითადი საშუალებები	40,549,967	-	40,549,967	41,698,570	-	41,698,570
საინვესტიციო ქონება	4,273,592	-	4,273,592	4,372,434	-	4,372,434
სხვა არამატერიალური აქტივები	1,992,609	-	1,992,609	1,370,121	-	1,370,121
მიმდინარე სავალდებულო აქტივები	-	-	-	3,302,442	-	3,302,442
სხვა აქტივები	3,409,076	127,848	3,536,924	3,092,886	581,180	3,674,066
სულ აქტივები	673,281,850	1,125,781,114	1,799,062,964	606,381,011	1,113,837,870	1,720,218,881
ვალდებულებები						
საგაჭროდ გამიზნული ფინანსური ვალდებულებები	4,029	-	4,029	8,250	-	8,250
დებოვანი ვალდებულებები	356,076,598	712,321,238	1,068,397,836	267,414,878	706,940,865	974,355,743
ნასესხები სახსრები	14,935,189	392,807,182	407,742,371	26,202,930	397,820,017	424,022,947
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	979,661	1,215,800	2,195,461	2,224,679	2,367,314	4,591,993
ანარიცხები	2,118,678	50,466	2,169,143	669,121	98,508	767,629
მიმდინარე სავალდებულო ვალდებულებები	1,806,919	-	1,806,919	-	-	-
გადავადებული სავალდებულო ვალდებულებები	1,965,841	-	1,965,841	3,572,132	-	3,572,132
სუბორდინირებული ვალდებულებები	-	14,885,859	14,885,859	-	14,399,246	14,399,246
სხვა ვალდებულებები	134,374	1,823,568	1,957,941	39,224	1,485,295	1,524,519
სულ ვალდებულებები	378,021,289	1,123,104,111	1,501,125,400	300,131,213	1,123,111,246	1,423,242,459
საკუთარი კაპიტალი						
სააქციო კაპიტალი	112,482,805	-	112,482,805	112,482,805	-	112,482,805
საემისიო კაპიტალი	72,117,570	-	72,117,570	72,117,570	-	72,117,570
გაუნაწილებელი მოგება	113,337,189	-	113,337,189	112,376,047	-	112,376,047
სულ საკუთარი კაპიტალი	297,937,564	-	297,937,564	296,976,422	-	296,976,422
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები	675,958,852	1,123,104,111	1,799,062,964	597,107,635	1,123,111,246	1,720,218,881

ცხრილი 5

საბალანსო უწყისში წარმოდგენილია შემდეგი მნიშვნელოვანი ცვლილებები:

- კლიენტებისგან მოზიდული სახსრები გაიზარდა 94 მლნ ლარით
- მთლიანი წმინდა სესხები გაიზარდა 44 მლნ ლარით
- ნასესხები სახსრები შემცირდა 16,3 მლნ ლარით
- მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები გაიზარდა 38,6 მლნ ლარით.

რადგანაც მონაცემები ნაჩვენებია ლოკალურ ვალუტაში, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ 13/12/2022-თან შედარებით 31/12/2023-ში ლოკალური ვალუტა დოლართან მიმართებით გამყარდა უმნიშვნელოდ, ხოლო ევროსთან მიმართებით გაუფასურდა 3,4%-ით. აღნიშნულმა მცირე გავლენა მოახდინა საბალანსო უწყისში ლარში წარმოდგენილ აბსოლუტურ მაჩვენებლებზე.

6 მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

ლარი

მოგება-ზარალის ანგარიშგება	საანგარიშგებო პერიოდი			წინა წლის შესაბამისი პერიოდი		
	ლარი	უკხ.ვალუტა	სულ	ლარი	უკხ.ვალუტა	სულ
საპროცენტო შემოსავალი	63,128,815	54,361,432	117,490,247	63,240,470	50,134,708	113,375,178
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები	63,128,815	54,361,432	117,490,247	63,240,470	50,134,708	113,375,178
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	-
(საპროცენტო ხარჯები)	(16,001,163)	(25,044,145)	(41,045,308)	(14,042,469)	(21,818,624)	(35,861,093)
(ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები)	(16,001,163)	(25,044,145)	(41,045,308)	(14,042,469)	(21,818,624)	(35,861,093)
(სხვა ვალდებულებები)	-	-	-	-	-	-
შემოსავალი დივიდენდებიდან						
საკომისიო შემოსავალი	8,388,442	3,942,110	12,330,553	8,442,839	4,763,287	13,206,125
(საკომისიო ხარჯი)	(1,433,695)	(8,744,138)	(10,177,834)	(1,634,941)	(9,891,566)	(11,526,507)
საკურსო სხვაობა [შემოსულობა ან (-) ზარალი], წმინდა	13,960,590	-	13,960,590	17,767,487	-	17,767,487
არაფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა ან (-) ზარალი, წმინდა						
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	2,349,982	155,024	2,505,006	4,385,460	240,190	4,625,650
(სხვა საოპერაციო ხარჯი)	(993,823)		(993,823)	(1,560,913)		(1,560,913)
(აღმინისტრაციული ხარჯები)	(41,086,724)	(2,974,119)	(44,060,843)	(39,367,567)	(3,044,124)	(42,411,691)
(პრომის ანაზღაურების ხარჯი)	(18,135,375)		(18,135,375)	(17,105,652)		(17,105,652)
(სხვა აღმინისტრაციული ხარჯი)	(22,951,349)	(2,974,119)	(25,925,468)	(22,261,916)	(3,044,124)	(25,306,039)
(ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები)	(4,403,221)		(4,403,221)	(4,638,539)		(4,638,539)
ფინანსური ინსტრუმენტების მოდოფიკაციით მიღებული შემოსულობა ან (-) ზარალი, წმინდა	486,080	-	486,080	(124,120)	-	(124,120)
(ანარიცხები ან (-) ანარიცხების ანუღირება)	(1,279,751)	-	(1,279,751)	-	-	-
(გაუფასურება ან (-) გაუფასურების ანუღირება იმ ფინანსური აქტივების, რომლებიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით)	6,479,252	-	6,479,252	1,385,153	-	1,385,153
მოგება ან (-) ზარალი დაბეგვრამდე	29,594,784	21,696,165	51,290,949	33,852,858	20,383,870	54,236,729
(მოგების გადასახადის ხარჯი ან (-) შემოსავალი)	7,547,807		7,547,807	9,452,527		9,452,527
მოგება ან (-) ზარალი დაბეგვრის შემდეგ	22,046,977	21,696,165	43,743,142	24,400,331	20,383,870	44,784,201

ცხრილი 6

2022 და 2023 წლების მოგება-ზარალის ანგარიშგებების შედარება გვიჩვენებს, რომ წმინდა მოგება მცირედით შემცირდა 44,8 მლნ-დან 43,7 მლნ ლარამდე.

შემოსავლების და ხარჯების ცვლილების ძირითადი გამომწვევი ფაქტორებია:

- მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები გაზრდილია 3.6%-ით, ზრდა ძირითადად გამოწვეულია სასესხო პორტფელის ზრდით. ბანკის საპროცენტო შემოსავალი ძირითადად შედგება საშუალო და მცირე სექტორის დაფინანსებაზე გაცემული სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავლებისგან; ამავდროულად, საპროცენტო ხარჯები გაზრდილია 14,5%-ით. ცვლილება გამოიწვია კლიენტების დეპოზიტების ზრდამ, საიდანაც პროდუქტების უმეტესობას ერიცხებოდა სარგებელიც. ბანკმა აღნიშნული პროდუქტების ფასები გაზარდა წლის განმავლობაში. დამატებით, ნასესხები სახსრების ხარჯებიც გაიზარდა უცხოურ ვალუტაში.
- სხვა მუხლებში ცვლილებები არ იყო მატერიალური. მთლიანობაში მოგება დაბეგვრამდე შემცირდა 2,9 მლნ ლარით.

7 კორპორაციული მართვა

7.1 აქციონერთა სტრუქტურა

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG) არის სს „პროკრედიტ ბანკი“-ს 100%-ანი წილის მფლობელი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG) პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მშობელი კომპანიაა, რომელსაც საფონდო კორპორაციის სამართლებრივი ფორმა აქვს. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამართლებრივი ფორმა AG & Co. KGaA (partnership limited by shares) შეიცვალა AG-ით (stock corporation). პროკრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია პროკრედიტ ჰოლდინგის მართვაზე საკანონმდებლო მოთხოვნების და შიდა პროცედურების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი წესით. ჯგუფის ძირითად გადაწყვეტილებებს ამტკიცებს პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო.

აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებების მიმღებ უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს.

ბანკის მმართველობითი ორგანოების უფლებები, ამოცანები და ვალდებულებები დეტალურად არის განსაზღვრული ბანკის წესდებით, რომლის საბოლოო ცვლილებები დამტკიცებულია აქციონერთა გადაწყვეტილებით 2021 წლის 12 ნოემბერს.

ბანკის აქციონერები თავიანთ უფლებამოსილებას ახორციელებენ და გადაწყვეტილებებს იღებენ აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერთა საერთო კრება ანალიზებს და განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მომზადებულ ანგარიშებს ბანკის საქმიანობის შესახებ, ამტკიცებს ბანკის წლიურ შემონმბეულ ფინანსურ ანგარიშებს, წლის განმავლობაში დაფიქსირებულ მოგება/ზარალის განთავსებასა და განაწილებას, იღებს გადაწყვეტილებებს რეზერვების შექმნისა და მოგების შენარჩუნების შესახებ, ამტკიცებს ბანკის საკუთარი კაპიტალის ზრდას ან შემცირებას, იღებს გადაწყვეტილებას ბანკის აქტივების გაყიდვის შესახებ.

აქციონერთა საერთო კრება ხმათა უბრალო უმრავლესობით ნიშნავს და ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს.

საწესდებო კაპიტალის 1% და მეტი წილის მფლობელი აქციონერების ჩამონათვალი წილების მითითებით	
ProCredit Holding AG	100%
ბანკის ბენეფიციარების ჩამონათვალი, რომლებიც პირდაპირ და არაპირდაპირ ფლობენ აქციების 5%-ს ან მეტს წილების მითითებით	
Zeitinger Invest GmbH	18.3%
KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2%
DOEN Participaties BV	12.5%
EBRD - European Bank for Reconstruction and Development	8.7%
TIAA-Teachers Insurance and Annuity Association	8.6%

ცხრილი 7

7.2 პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო

პროკრედიტ ბანკ საქართველოს დამაარსებელი და 100%-იანი წილის მფლობელია პროკრედიტ ჰოლდინგი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოდგენილია ფრანკფურტის საფონდო ბირჟაზე, რაც უზრუნველყოფს კომპანიის კორპორაციული მართვის გამჭვირვალობასა და ღია კომუნიკაციას კომპანიის აქციონერებთან და დაკავშირებულ მხარეებთან. პროკრედიტ ჰოლდინგის განვითარებაზე ორიენტირებული მისია მჭიდრო კავშირშია მის საერთაშორისო აქციონერებთან. ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება პროკრედიტ ჯგუფი, მოიცავს მაღალ პროფესიულ სტანდარტებსა და პირადი ძალისხმევის მაღალ ხარისხს, სოციალურ პასუხისმგებლობასა და შემწყნარებლობას, ღია კომუნიკაციის კულტურასა და გამჭვირვალობას. ეს პრინციპები ვრცელდება პროკრედიტ ჯგუფის კორპორაციული მართვის ყველა ასპექტზე. კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებულ საკითხებს მნიშვნელოვანი ნაწილი უჭირავს პროკრედიტ ჰოლდინგის 2023 წლის ანგარიშგებაში - ProCredit Group Impact Report 2023, რომელიც ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე: (<https://www.procredit-holding.com/investor-relations/reports-and-publications/non-financial-reports/>).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს შედგება 8 (რვა) წევრისაგან. სამეთვალყურეო საბჭოს უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა განისაზღვრება გერმანული კანონმდებლობით, კერძოდ German Stock Corporation Act (Aktiengesetz – “AktG”) and German Banking Law (specifically Kreditwesengesetz – KWG § 25d). დამატებით, პროკრედიტ ჰოლდინგი შესაბამისობაშია და იცავს გერმანულ კორპორაციული მართვის კოდექსს (German Corporate Governance Code), გარდა პროკრედიტ ჰოლდინგის კორპორაციული მართვის რეპორტში მოცემული შემთხვევებისა, რომელიც განთავსებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის წლიურ რეპორტში პროკრედიტ ჰოლდინგის ვებ-გვერდზე.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭოს.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომპოზიციასთან და დაბალანსებულობასთან დაკავშირებით პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გერმანული საბანკო აქტის 25-ე მუხლის (Article 25d of the German Banking Act (Kreditwesengesetz – “KWG”)) და გერმანული კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები უნდა იყვნენ სანდო და უნდა ჰქონდეთ საჭირო სპეციალიზებული ცოდნა, რომელიც საჭიროა მათ მიერ კონტროლის ფუნქციის სწორად შესასრულებლად და კომპანიის მიერ განხორციელებული ბიზნეს ოპერაციების შესაფასებლად და მონიტორინგისთვის. მათ უნდა დაუთმონ საკმარისი დრო მათი მოვალეობების შესრულებას. ისინი უნდა იცნობდნენ იმ სექტორს, რომელშიც კომპანია ოპერირებს. სამეთვალყურეო საბჭოს

მინიმუმ ერთ წევრს უნდა ჰქონდეს გამოცდილება ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს კიდევ ერთ წევრს უნდა ჰქონდეს გამოცდილება აუდიტის სფეროში.

სამეთვალყურეო საბჭო მიიჩნევს, რომ იგი შეესაბამება საბჭოს შემადგენლობასთან დაკავშირებით განსაზღვრულ კონკრეტულ მიზნებს

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება, მათი ცოდნის, უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით, გერმანული საბანკო აქტის 25დ პუნქტის მოთხოვნების გათვალისწინებით. სამეთვალყურეო საბჭოს დაკომპლექტებისას პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გენდერულ პრინციპებს. პროკრედიტ ჰოლდინგის 2023 წლის გამჭვირვალობის ანგარიში ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე: (<https://www.procredit-holding.com/wp-content/uploads/2024/03/2023-Disclosure-Report.pdf?t=1714405345>).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო ძირითადად არ იღებს გადაწყვეტილებებს პროკრედიტ ბანკ საქართველოს საქმიანობასთან დაკავშირებით. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის ღირეფტორთა საბჭოს საქმიანობას და შეაფასოს პროკრედიტ ჯგუფის რისკის პროფილი. პროკრედიტ ჰოლდინგის ღირეფტორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშს ჯგუფის ბიზნეს და რისკების სტრატეგიის შესახებ მინიმუმ წელიწადში ერთხელ და რეგულარულად აწვდის ანგარიშს სტრატეგიების შესრულების სტატუსის შესახებ. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო მინიმუმ კვარტალში ერთხელ იღებს ჯგუფის რისკების ანგარიშს და ჯგუფის აუდიტორულ რეპორტს. პროკრედიტ ჯგუფის თითოეული ბანკი ოპერირებს პროკრედიტ ჰოლდინგის მიერ შემუშავებული ბიზნესისა და რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში.

2023 ფინანსურ წელს გაიმართა ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭოს რვა შეხვედრა და ProCredit Holding AG & Co. KGaA-ს სამეთვალყურეო საბჭოს შვიდი შეხვედრა. გაიმართა რისკისა და აუდიტის კომიტეტის ექვსი და ProCredit Holding AG & Co. KGaA ნომინაციის კომიტეტის ხუთი შეხვედრა. ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე ასევე გაიმართა ნომინაციის კომიტეტის ერთი და ანაზღაურების კონტროლის კომიტეტის ორი სხდომა.

სამართლებრივი ფორმის ცვლილების შემდეგ ასევე გაიმართა ProCredit Holding AG-ის სამეთვალყურეო საბჭოს ოთხი, რისკების კომიტეტის ერთი, აუდიტის კომიტეტის ორი, ნომინაციის კომიტეტის ერთი და ანაზღაურების კონტროლის კომიტეტის ერთი სხდომა.

თითოეულ შეხვედრაზე დასწრებისა და განხილვების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს რეპორტში, რომელიც გამოქვეყნდა პროკრედიტ ჰოლდინგის 2023 წლის გამჭვირვალობის ანგარიშში.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად ან, ყველაზე მცირე, წელიწადში ერთხელ, ახდენს თავისი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებას.

7.3 პროკრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო

ბანკის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრები აირჩევა აქციონერთა საერთო კრების მიერ. საფუძვლიანი მიზეზის არსებობისას, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ნებისმიერ დროს შეიძლება გათავისუფლდნენ თანამდებობიდან აქციონერთა საერთო კრების მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები იმავდროულად არ შეიძლება იყვნენ ბანკის თანამშრომლები.

სამეთვალყურეო საბჭოს არანაკლებ ერთი მესამედი, მაგრამ არანაკლებ 2 (ორი) წევრისა უნდა იყოს დამოუკიდებელი წევრი. 2023 წლის დეკემბრის მონაცემებით, საბჭოს წევრების 40% დამოუკიდებელია. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დამოუკიდებლობა ფასდება კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების მიხედვით და საბჭოს ყველა წევრის დანიშვნა შეთანხმებულია ეროვნულ ბანკთან. საბჭოს წევრების ცოდნა და გამოცდილება საბჭოს აძლევს შესაძლებლობას შეასრულოს თავისი ფუნქციები ყოველგვარი დაბრკოლების გარეშე. ზემოთ ხსენებული ასპექტები მხედველობაში მიიღება საბჭოს წევრის დანიშვნისას.

მოვალეობების დელეგირების შესახებ ინფორმაცია და სხვა დეტალები შეგიძლიათ იხილოთ ბანკის წესდებაში.

სამეთვალყურეო საბჭო დამსწრე ან წარმოდგენილ ხმათა სამი მეოთხედით განსაზღვრავს ბანკის ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიებს, იღებს და ამტკიცებს პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპებს, ამტკიცებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ წლიურ ბიზნესის გეგმას (წლიური საოპერაციო ბიუჯეტის ჩათვლით), განიხილავს და ამტკიცებს ფინანსური წლის განმავლობაში დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ საქმიანობის ანგარიშს და ამზადებს ბანკის წლიურ ანგარიშს აქციონერთა საერთო კრებაზე წარსადგენად.

სამეთვალყურეო საბჭო, დისკრეციული უფლების საფუძველზე, ნებისმიერ დროს ნიშნავს და ათავისუფლებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს და ათავისუფლებს აუდიტის კომიტეტის წევრებს.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ბანკის რეფინანსირების ნებისმიერი წყაროს შესახებ, ობლიგაციების გამოშვების შესახებ, სესხების აღების შესახებ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან. სესხების აღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი გადაწყვეტილებების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის დირექტორთა საბჭომ.

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკას და მოცემულ პოლიტიკაში შესატან ცვლილებებს. სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკსა და მის დირექტორთა საბჭოს ნებისმიერ წევრს შორის და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან დადებულ გარიგებებს, რომელიც ნებადართულია საქართველოს კანონმდებლობით.

ცხრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა	დამოუკიდებლობის სტატუსი
მარსელ სებასტიან ცაიტინგერი	არადამოუკიდებელი თავმჯდომარე
ჯან მარკო ფელიჩე	არადამოუკიდებელ წევრი
რაინერ პეტერ ოტენშტაინი	დამოუკიდებელი წევრი
სანდრინე მასიანი	არადამოუკიდებელ წევრი
ნინო დადუნაშვილი	დამოუკიდებელი წევრი

ცხრილი 8

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის ვადა განისაზღვრება 4 წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც აქციონერთა საერთო კრება განსაზღვრავს. შესაძლებელია სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის ხელახალი არჩევა. თუმცა, მათი უფლებამოსილება წყდება არაუადრეს შემცვლელის არჩევისა. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლებისას, მისი შემცვლელის არჩევა უნდა მოხდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მომდევნო სხდომამდე.

სამეთვალყურეო საბჭო, ხმათა უბრალო უმრავლესობით თავისი წევრების შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს. თავმჯდომარე აირჩევა იმავე ვადით, რომლითაც იგი აირჩა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ხელახლა არჩევა შესაძლებელია.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე კვორუმი შემდგარია, თუ მას ესწრება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მინიმუმ ორი მესამედი. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებზე გადაწყვეტილებები მიღებულად ითვლება წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები წერილობითი ფორმით შეჯამებულია ბანკის წარმომადგენლის ან

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მიერ, რომელსაც განხილვის შემდეგ ხელს აწერს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების ოქმი შემოწმებისათვის ხელმისაწვდომია აქციონერებისათვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე დირექტორთა საბჭოს მიერ ხდება წინასწარ შეთანხმებული საკითხების წარდგენა-განხილვა, რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება: სასესიო პროტოკოლის განვითარების, კლიენტების ბაზის და სტრუქტურის, მოზიდული სახსრების განვითარების, სასესიო პროტოკოლის ხარისხის, ბანკის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების, ძირითადი რისკის ინდიკატორებისა და საბანკო პროდუქტების და ბაზრის ტენდენციების მიმოხილვით.

ბანკში სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე შექმნილია ორი კომიტეტი „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების მიხედვით: აუდიტის კომიტეტი და რისკების მართვის კომიტეტი.

აუდიტის კომიტეტი თვალს ადევნებს და აკონტროლებს ბანკის საქმიანობას. კომიტეტი, როგორც დამოუკიდებელი და ობიექტური მხარე, ემსახურება ბანკის რისკების მართვის პროცესების და შიდა კონტროლის სისტემების მონიტორინგს, ასევე დახმარებას უწევს შიდა და გარე აუდიტორებს მათ საქმიანობაში. კომიტეტს შეუძლია კონსულტაცია გაუწიოს საბჭოს ბანკის რისკების მართვის საკითხებთან დაკავშირებით. ის ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს შეასრულოს მისი ზედამხედველობის პასუხისმგებლობა რისკის მართვასთან, შიდა კონტროლის სისტემებთან და შესაბამისობასთან დაკავშირებით.

აუდიტის კომიტეტი უნდა შედგებოდეს სულ მცირე სამი წევრისგან. 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით აუდიტის კომიტეტის შემადგენლობა შემდეგნაირად გამოიყურება:

- ნინო დადუნაშვილი - კომიტეტის თავმჯდომარე და სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
- რაინერ პიტერ ოტენშტაინი - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
- მარსელ სებასტიან ცაიტიგერი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

რისკების მართვის კომიტეტი თვალს ადევნებს და აკონტროლებს ბანკის რისკების მართვის ჩარჩოს. კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგინოს შესაბამისი რეკომენდაციები და წინადადებები ბანკის ამჟამინდელ და მომავალ რისკებთან დაკავშირებით, განიხილოს რისკის სტრატეგიები როგორც მთლიანი, ასევე ინდივიდუალური რისკების ჭრილში,

მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის რისკის კულტურას და რისკის მართვის პროცესის ეფექტურობას, განიხილოს სხვადასხვა სტრესის სცენარები და ა.შ.

რისკების მართვის კომიტეტი უნდა შედგებოდეს სულ მცირე სამი წევრისგან. 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით რისკების მართვის კომიტეტის შემადგენლობა შემდეგნაირად გამოიყურება:

- რაინერ პიტერ ოტენშტაინი - კომიტეტის თავმჯდომარე და სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
- ნინო დადუნაშვილი - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
- მარსელ სებასტიან ცაიტინგერი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

კომიტეტის შეხვედრები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. კომიტეტების ქვორუმი მიღწეულია კომიტეტების წევრების 2/3-ის დასწრების შემთხვევაში.

2023 წელს ჩატარდა აუდიტის და რისკების მართვის კომიტეტები 4-4-ჯერ ჩატარდა. ქვორუმი მიღწეული იყო ყველა შეხვედრაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო ყოველწლიურად უნდა აწარმოებდეს თვითშეფასების პროცესს და ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ ხდება საბჭოს საქმიანობის გარე შეფასება. სამეთვალყურეო საბჭოს ბოლო თვითშეფასებისას წევრებმა შეაფასეს რამდენიმე მნიშვნელოვანი ასპექტი, როგორცაა კორპორაციული მართვა, რისკების მართვა, გადანყვეტილებების მიღების ასპექტები, მენეჯმენტი და სხვა. საბჭოს თვითშეფასება ფარავს ინდივიდუალურ და კოლექტიურ ასპექტებს. თვითშეფასება მიზნად ისახავს საბჭოს საქმიანობის ეფექტიანობისა და ეფექტურობის შეფასებას. საერთო თვითშეფასება პოზიტიურია.

2022 წელს განხორციელდა პროკრედიტ ბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის გარე მიმოხილვა და შეფასება კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებთან მიმართებაში. შეფასება KPMG-მ ჩაატარა. საერთო შეფასება დადებითად იქნა მიჩნეული. სამეთვალყურეო საბჭომ განიხილა გარე მხარის რეკომენდაციები და მიიღო გადანყვეტილება რეგულაციური რეკომენდაციებისთვის შესაბამისი ქმედებების განხორციელების შესახებ. მაკორექტირებელი ქმედებები ბანკმა განახორციელა გასულ წელს.

7.4 პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმართავს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და ნებისმიერ დროს ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო დისკრეციული უფლების საფუძველზე.

2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის დირექტორთა საბჭო ოფიციალურად წარმოდგენილი იყო 2 (ორი) დირექტორით. თუმცა, წლის ბოლოს ორი ახალი დირექტორი უკვე დანიშნული იყო სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ბანკი ელოდებოდა ეროვნული ბანკის დასტურს. ბანკის დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებებს იღებს დირექტორთა საბჭოს წევრების წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. დირექტორთა საბჭოს წევრები ინიშნებიან მაქსიმუმ ოთხი წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს, ხელახალი დანიშნვის უფლებით. ცხრილში ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა

ალექსი მატუა

ზეინაბ ლომაშვილი

ცხრილი 9¹

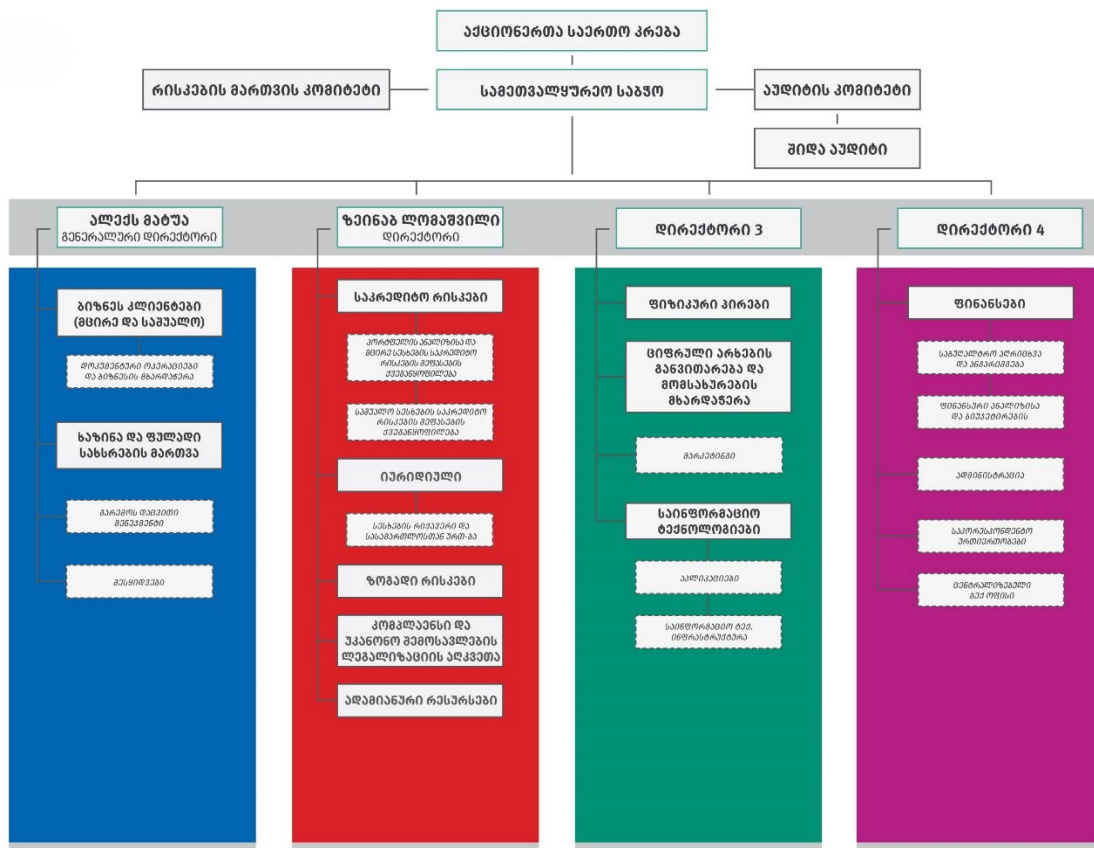
ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონის „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ (კომერციული ბანკის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელი აქციონერისა და ადმინისტრატორის შესაფერისობის კრიტერიუმები) და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება 50/04 „კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ (ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმები) მოთხოვნებს. დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ ბანკში სხვადასხვა განყოფილებებში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. თითოეულ დირექტორს დამთავრებული აქვს პროკრედიტ აკადემიის მენეჯმენტის სრული კურსი (ფიურტი, გერმანია).

დირექტორთა საბჭო თავისი უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლებში გარკვეული ამოცანების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის თანამშრომლებზე პასუხისმგებლობის განაწილების გათვალისწინებით, თუკი აღნიშნული არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას.

ბანკში მოქმედებს პასუხისმგებლობის დელეგირების სისტემა, რომლის რეგულარული მონიტორინგი ხორციელდება ბანკში მოქმედი კომიტეტების მეშვეობით. ბანკში კომიტეტები იმართება შესაბამისი კომიტეტისთვის დადგენილი რეგულარობით. ბანკში ფუნქციონირებს ზოგადი რისკების, კომპლაენსის და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის, ადამიანური

¹ ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ვებ-გვერდზე: www.procreditbank.ge.

რესურსების მართვის, საკრედიტო პორტფელის ანალიზისა და მენეჯმენტის, სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის მართვის, საკრედიტო მენეჯმენტის, აქტივების და ვალდებულებების მართვისა და გარემოს დაცვითი მენეჯმენტის კომიტეტები. ბანკში მოქმედ კომიტეტებს ესწრება დირექტორთა საბჭოს მინიმუმ 2 წევრი. კონკრეტულ კომიტეტზე სავალდებულოა იმ დირექტორთა საბჭოს წევრის დასწრება, რომელიც პასუხისმგებელია შესაბამის სფეროზე. ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები პასუხისმგებელი არიან კონკრეტულ მიმართულებებზე თავიანთი განათლებისა და სამუშაო გამოცდილების შესაბამისად. ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

ცხრილი 10

მესამე და მეოთხე დირექტორი (ელენე ცინცაძე და ქეთევან ბურდული) სამეთვალყურეო საბჭოს უკვე დანიშნული ყავდა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ბანკი ელოდა ეროვნული ბანკისგან დასტურს. 2024 წლის მარტის ბოლოს მდგომარეობით, ქეთევან ბურდულიც და ელენე ცინცაძეც ოფიციალურად არიან დირექტორთა საბჭოს წევრები.

7.5 რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი

ბანკის მენეჯმენტი რეგულარულად იღებს რისკების შესახებ ყოველდღიურ, ყოველთვიურ და კვარტალურ ანგარიშებს შესაბამისი საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ბანკში დანერგილია ესკალაციის მექანიზმები და ad-hoc ანგარიშგების პროცესი ახალი რისკების, არსებულ ლიმიტებთან შეუსაბამობის ან ცნობილი რისკების შემთხვევაში, თუ რისკის დადგომის ალბათობა ან ზარალის თანხა მნიშვნელოვნად იზრდება.

პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი მჭიდროდ თანამშრომლობს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან კომპანიის მიზნების მისაღწევად. მენეჯმენტი სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად, დროულად და სრულყოფილად წარუდგენს ყველა იმ საკითხის ანგარიშს, რომელიც ბანკისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. ეს მოიცავს დაგეგმვასთან, ბიზნესის განვითარებასთან, რისკების მდგომარეობასთან, რისკების მართვასა და შესაბამისობასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან საკითხს. რისკის თვალსაზრისით არსებითად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია სამეთვალყურეო საბჭოს მიწოდება დაუყოვნებლივ, რისკების მდგომარეობის შესახებ რეგულარული კვარტალური ანგარიშებისგან დამოუკიდებლად. ბანკის მენეჯმენტი და სამეთვალყურეო საბჭო კომპანიის სტრატეგიულ მიმართულებებს რეგულარული კონსულტაციებისა და განხილვის საფუძველზე განსაზღვრავს. ასევე, სამეთვალყურეო საბჭოს აუცილებლად უნდა ეცნობოს რისკების მართვის, შიდა აუდიტისა და კომპლაენსის განყოფილებების მართვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ცვლილების შესახებ.

8 რისკების მართვა

8.1 რისკების მართვის სტრატეგია

პროკრედიტ ბანკის რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიების განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. ბიზნესის სტრატეგიაში მოცემულია ბანკის ყველა არსებითად მნიშვნელოვანი ბიზნეს აქტივობის მიზნები და მათ მისაღწევად საჭირო ღონისძიებები, ხოლო ბანკის რისკების სტრატეგიაში განხილულია ბიზნესის სტრატეგიის განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი მატერიალური რისკი და განსაზღვრულია რისკების მართვის მიზნები და ღონისძიებები. რისკების სტრატეგია განიხილავს ბანკის ყველა მატერიალურ რისკს და მათი მართვის სტრატეგიებს ინდივიდუალურად. რისკების სტრატეგიას ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი, სამეთვალყურეო საბჭოსთან განხილვის შემდეგ. ბიზნესის სტრატეგია მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

რისკების მართვის ინფორმირებული და გამჭვირვალე ჩარჩო პროკრედიტ ბანკის სოციალურ პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული ბიზნეს მოდელის ცენტრალური კომპონენტია. ეს, ასევე,

აისახება ჩვენი რისკების მართვის კულტურაში, რაც, პირველ რიგში, გამოიხატება გადაწყვეტილების მიღების დაბალანსებულ პროცესებში. ყველა თანამშრომლისთვის სავალდებულო ქცევის კოდექსი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ამ თვალსაზრისით, რადგან მასში ეს პრინციპებია აღწერილი.

ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე და მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული ბიზნესის სტრატეგიის შესაბამისად, ჩვენი რისკის სტრატეგია კონსერვატულია. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის საერთო რისკების მართვის ჩარჩოს შესაბამისად, ბანკის მიზანია, უზრუნველყოს ლიკვიდურობისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სათანადო დონე ნებისმიერი მომენტისთვის, მიუხედავად იმისა, თუ რამდენად არასტაბილურია გარემო, და, ამასთან, მიაღწიოს სტაბილურ შედეგებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილი ჩვენი საქმიანობის პრინციპები განსაზღვრავს ბანკის რისკების მართვის კონცეფციას. ამ პრინციპების თანმიმდევრული გამოყენება მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის წინაშე არსებულ რისკებს.

i. ფოკუსირება ბიზნესის ძირითად მიმართულებაზე

პროკრედიტ ბანკი ორიენტირებულია მცირე და საშუალო საწარმოებისა და ფიზიკური პირების ფინანსურ მომსახურებაზე. შესაბამისად, შემოსავლები ძირითადად მიიღება სესხებზე საპროცენტო შემოსავლისა და ანგარიშებზე შესრულებული ოპერაციებიდან საკომისიო შემოსავლის სახით. ბანკის ყველა სხვა მომსახურება ძირითადი საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას საკრედიტო რისკის, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკების მართვა განაპირობებს.

ii. გამჭვირვალობის მაღალი ხარისხი, სიმარტივე და დივერსიფიკაცია

პროკრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება - მცირე და საშუალო ბიზნესების დაფინანსება - განსაზღვრავს სესხებისა და დეპოზიტების დივერსიფიკაციის მაღალ ხარისხს. კლიენტთა კატეგორიების თვალსაზრისით, ეს დივერსიფიკაცია მოიცავს სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორს და კლიენტთა ჯგუფებს (მცირე და საშუალო საწარმოები და ფიზიკური პირები). საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენი საქმიანობის თანმდევი მახასიათებელია ის, რომ ჩვენ ვცდილობთ კლიენტებს გაუწიოთ მარტივი, ადვილად გასაგები მომსახურებები. ეს ხელს უწყობს მაღალი ხარისხის გამჭვირვალობას არა მხოლოდ ცალკეული კლიენტისთვის, არამედ რისკების მართვის თვალსაზრისითაც. შედეგად, მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაცია ისევე,

როგორც ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე მომსახურებები და პროცესები მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის რისკის პროფილს.

iii. კადრების სიფრთხილით შერჩევა და ინტენსიური ტრენინგები

პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული საბანკო საქმიანობა გრძელვადიანი ურთიერთობით ხასიათდება როგორც კლიენტებთან, ასევე თანამშრომლებთან მიმართებაში. ამიტომ, ჩვენ პერსონალს ძალიან ფრთხილად ვარჩევთ და წლების მანძილზე საკმაოდ დიდ ინვესტიციას ვდებთ თანამშრომელთა განვითარებაში. პროფესიული ტექნიკური უნარ-ჩვევების ამაღლებასთან ერთად, ჩვენი ტრენინგების პროგრამის ძირითადი მიზანია ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაციის კულტურის ჩამოყალიბება და შენარჩუნება. რისკების მართვის თვალსაზრისით, კარგად მომზადებული თანამშრომლები, რომლებიც ღიად გამოხატავენ თავიანთი მოსაზრებებს, მნიშვნელოვნად განაპირობებენ რისკების პრევენციასა და აღმოჩენას.

რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები

რისკების მართვა მოიცავს რისკების იდენტიფიცირებას, გამოთვლას, მართვას, მონიტორინგს, კონტროლს და ანგარიშგებას. რისკების მართვაში პროკრედიტ ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამის რეგულაციებს, გერმანიის მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრულ "რისკების მართვისთვის საჭირო მინიმალურ მოთხოვნებს" (MaRisk), ეროვნული და საერთაშორისო მარეგულირებელი ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ შესაბამის პუბლიკაციებსა და მრავალი წლის განმავლობაში შექმნილ ცოდნას. ამასთან, რისკების ჰეჯირებისა და შემცირების მიზნით შექმნილი მექანიზმების შეფასება რეგულარულად ხორციელდება, მათი მიზანშეწონილობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად, რისკების მართვისთვის გამოყენებული პროცედურები და მეთოდები კი ექვემდებარება მუდმივ განვითარებას. პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- პროკრედიტ ბანკი იყენებს რისკის მართვის ერთიან ჩარჩოს, რომელიც პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მინიმალურ სტანდარტებს ეფუძნება და საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს აერთიანებს. რისკების მართვის პოლიტიკებსა და სტანდარტებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი; მათი განახლება რეგულარულად ხორციელდება. მოცემული პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებს და ადგენს მართვის, მონიტორინგისა და ანგარიშგების მინიმალურ მოთხოვნებს.
- ნებისმიერი რისკის მართვის პროცესში ბანკი უზრუნველყოფს საზედამხედველო და შიდა კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნებას.

- ყოველწლიურად ჩატარებული რისკების ინვენტარიზაცია უზრუნველყოფს, რომ ყველა მატერიალური რისკი გამოვლინდეს და, საჭიროების შემთხვევაში, სტრატეგიებსა და რისკების მართვის პროცესებში მათი გათვალისწინება მოხდეს.
- ყველა მატერიალური რისკისთვის განსაზღვრულია ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორები (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტები, რომელთა მონიტორინგიც სისტემატურად ხორციელდება.
- გაჯანსაღების გეგმის ფარგლებში, რომელიც ძალაში შევიდა 2021 წელს, ხდება ლიკვიდურობის, საკრედიტო რისკების, კაპიტალის ადეკვატურობის და მომგებიანობის მონიტორინგი. აღნიშნული დოკუმენტით განისაზღვრება სხვადასხვა სამოქმედო გეგმა ინდიკატორების დარღვევის შემთხვევაში.
- რეგულარული სტრეს-ტესტები ხორციელდება ყველა მატერიალური რისკის შემთხვევაში; სტრეს-ტესტები მოიცავს როგორც ინდივიდუალური რისკის კატეგორიას, ასევე სხვადასხვა რისკის კატეგორიების აგრეგირებულ შედეგებს.
- რეგულარული და ad-hoc ანგარიშგება ხორციელდება რისკის პროფილის შესახებ, რომელიც მოიცავს დეტალურ აღწერასა და შესაბამის კომენტარებს.
- რისკების მონიტორინგი და კონტროლი, ასევე შესაძლო რისკების კონცენტრაცია, ხორციელდება კომპლექსური ანალიზის ინსტრუმენტებით და მოიცავს ყველა მატერიალური რისკის კატეგორიას.
- დანესებული მექანიზმების, ლიმიტებისა და მეთოდების შედეგიანობა და მიზანშეწონილობა მუდმივად კონტროლდება.
- ყველა ახალი ან მნიშვნელოვნად შეცვლილი მომსახურება დანერგვამდე გაივლის საფუძვლიან ანალიზს (ახალი რისკის დამტკიცების პროცესი). ეს პროცესი უზრუნველყოფს ახალი რისკების შეფასებასა და ყველა აუცილებელი მოსამზადებელი სამუშაოსა და ტესტირების ჩატარებას მომსახურების დანერგვამდე.

პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები ითვალისწინებს ქვეყანაში ოპერირების განმავლობაში მიღებულ მნიშვნელოვან გამოცდილებას და ჩვენი კლიენტებისა და რისკების ზუსტ აღქმას. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ბიზნესგარემო ზოგადად გაუმჯობესდა, არასტაბილური მაკროეკონომიკური და გეოპოლიტიკური პირობები შედარებით არასტაბილურია. ჩვენი საქმიანობის დივერსიფიკაცია, კომპლექსურ გამოცდილებასთან ერთად, ამ რისკების მართვის მყარ საფუძველს წარმოადგენს.

8.2 რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა

პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვა ბანკის მენეჯმენტის საერთო პასუხისმგებლობას წარმოადგენს, რომელიც რეგულარულად ანალიზებს ბანკის რისკის პროფილს და გადანყვეტილებას იღებს შესაბამისი ზომების გამოყენებაზე.

რისკების მართვის პროცესს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი სხვადასხვა კომიტეტების დახმარებით წარმართავს.

- ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი იკრიბება კვარტალურად და მონიტორინგს უწევს ბანკის საერთო რისკის პროფილს, ლიმიტების დაცვასა და შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დანესებულ კაპიტალის ადეკვატურობას. კომიტეტი მონიტორინგს უწევს რისკების მართვის ჩარჩოსთან შესაბამისობას. კომიტეტი მენეჯმენტს ეხმარება და გასცემს შესაბამის რეკომენდაციებს საბაზრო რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან, მათ შორის თაღლითობის პრევენციისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებთან დაკავშირებით.
- აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია ბანკის ლიკვიდურობის რეგულირებისა და ლიკვიდურობის მართვის მონიტორინგზე, ფონდების მოძიებისთვის საჭირო ზომების კოორდინაციასა და ფინანსურ ბაზრებზე არსებულ მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ანგარიშგებაზე.
- კომპლაენსისა და AML კომიტეტი იკრიბება წელიწადში ორჯერ. კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ფულის გათეთრებასა და შესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკის პროფილის მონიტორინგზე, ასევე AML რისკების პრევენციისთვის შესაბამისი ზომების მიღებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი წარმოადგენს შესაბამისობის რისკების შეფასების ფორუმს, რომელიც განიხილავს სამართლებრივ ნორმებში ცვლილებების გავლენას ბანკზე და განსაზღვრავს იდენტიფიცირებული შესაბამისობის რისკების მნიშვნელობას.
- საკრედიტო პორტფელის ანალიზისა და მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის სრულყოფილ და ყოველისმომცველ ანალიზზე საკრედიტო რისკების სწორად მართვის მიზნით.
- სესხების შესაძლო დანაკარგების რეგულირების (ფასს) კომიტეტი პასუხისმგებელია, მართოს და კოორდინაცია გაუწიოს სათანადო დანაკარგების რეგულირების შექმნის სტრატეგიის განვითარებას, საკრედიტო პორტფელის სამომავლო და მოსალოდნელი განვითარების გათვალისწინებით, რისკიანი პორტფელის განვითარებას და სესხების შესაძლო დანაკარგების ცვლილებას.
- საკრედიტო კომიტეტი მიმოიხილავს ანალიზს, დაგირავებული აქტივების შეფასებასა და შემადგენლობას, იურისტებისა და AML მოსაზრებებს, აფასებს კლიენტის გადახდისუნარიანობას და შესაბამისი პირობებისა და ქოვენანტების გათვალისწინებით იღებს საკრედიტო გადაწყვეტილებას. გადაწყვეტილებას იღებს პრობლემურ საკრედიტო პოზიციებთან დაკავშირებით საჭირო ზომებზე.
- გარემოს დაცვითი კომიტეტი იკრიბება კვარტალურად და ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს საკრედიტო მიზნით გარემოზე წარმოქმნილ ზეგავლენაზე, ბანკის,

როგორც გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაციის, პოზიციონირებაზე და მისი რეპუტაციის გაძლიერებაზე.

- ადამიანური რესურსების კომიტეტი იკრიბება კვარტალურად და პასუხისმგებელია წლის ჭრილში თანამშრომელთა შემადგენლობისა და ტრენინგების დაგეგმვის დადასტურებაზე, თანამშრომელთა სტრუქტურის განვითარების ანალიზზე, კადრების ცვლილებებისა და აყვანის პროცესზე, თანამშრომელთა შეფასების პროცესის მონიტორინგსა და შედეგების მიხედვით სათანადო ზომების მიღებაზე, ხელფასების წლიურ გადახედვასა და ცვლილებების შესახებ გადანაცვებების მიღებაზე.

პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი ატარებს რისკების მართვის პასუხისმგებლობას. ბანკში შექმნილია სპეციალური დეპარტამენტები/მიმართულებები და სპეციალიზებული კომიტეტები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან ინდივიდუალური რისკების მართვაზე. კომიტეტები იკრიბება რეგულარულად და წარმოადგენს არსებით ორგანოს რისკების მართვის პროცესში.

აღსანიშნავია, რომ რისკების მართვის სისტემის სათანადოდ დანერგვას აკონტროლებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ამისათვის იყენებს რისკებისა და აუდიტის კომიტეტებს.

- **რისკების კომიტეტი** (სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილი) პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოსთვის საჭირო რეკომენდაციებისა და შეთავაზებების წარდგენაზე ბანკის მიმდინარე და სამომავლო რისკის აპეტიტის შესახებ და აკონტროლებს ბანკის შესაბამისობას რისკების მართვის ჩარჩოსთან.
- **აუდიტის კომიტეტი** (სამეთვალყურეო საბჭოსთან დაფუძნებული) ეხმარება და რჩევებს აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა აუდიტის წლიურ გეგმასთან დაკავშირებით და მონიტორინგს უწევს შიდა და გარე აუდიტორების მიერ აღმოჩენილი დაკვირვებების აღმოსაფხვრელი ზომების დროულ დანერგვას. გარდა ამისა, ეს ორგანო მიზნად ისახავს შიდა აუდიტის პოლიტიკის მუდმივ დახვეწას.

დამატებით, პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის ფუნქციები ბანკის რისკების მენეჯერებს ეხმარება რისკების მართვაში შემდეგი კუთხით:

- პოლიტიკების ეფექტურობა
- რისკების ადრე აღმოჩენის სისტემის შექმნა და მონიტორინგი
- კადრების უნარებისა და ორგანიზული სტრუქტურის შეფასება
- ტრენინგები და პროფესიული ბაზის შექმნა
- ინფორმაციის მიმოცვლასა და საჭიროებაზე მუშაობა
- პროცესების დაკორექტირება, საჭიროების მიხედვით.

ბანკს აქვს ეფექტური შესაბამისობის მართვის სისტემა, რომელსაც ამყარებს ჩვენი ქცევის კოდექსი და პერსონალის შერჩევის სისტემა და ტრენინგები. ქცევის კოდექსის დაცვა სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის. კომპლაენსისა და რისკის მართვის სამსახურები, რომლებიც პასუხს აგებენ ადგილობრივი საბანკო რეგულაციების შესრულებაზე, რეგულარულ და ad-hoc ანგარიშებს აწვდიან ბანკის მენეჯმენტსა და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის პასუხისმგებელ განყოფილებებს. ნებისმიერი ქმედება, რომელიც არ არის დადგენილ წესებთან შესაბამისობაში, ბანკს შეიძლება ეცნობოს ანონიმურად, სპეციალურად განსაზღვრულ ელექტრონული ფოსტის მისამართზე.

შიდა აუდიტის განყოფილება არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული ბანკში, რომელიც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან ანგარიშგებას ახორციელებს აუდიტის კომიტეტის საშუალებით. აუდიტის კომიტეტს ამტკიცებს და მართავს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. შიდა აუდიტის სამსახური აფასებს ბანკის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემის შესაბამისობას. წელიწადში ერთხელ, პროკრედიტ ბანკის შიდა აუდიტის განყოფილება ახორციელებს ბანკის საქმიანობის რისკების შეფასებას, რათა მოხდეს რისკებზე დაფუძნებული წლიური აუდიტის გეგმის შემუშავება. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის აუდიტის გუნდი ახორციელებს პროკრედიტ ბანკში ჩატარებული აუდიტის ხარისხის მონიტორინგს და ბანკის შიდა აუდიტს უწევს მეთოდოლოგიურ კონსულტაციებს.

შიდა აუდიტის განყოფილების შემონმებისა და შეფასების პროცესში მოცულია შემდეგი საკითხები :

1. შიდა კონტროლის სისტემების სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა, ეფექტიანობა და შესაფერისობა;
2. რისკების მართვისა და კონტროლის სისტემების, ანგარიშგებისა და საინფორმაციო სისტემების, ასევე ფინანსური და საბუღალტრო სისტემების გამოყენება, სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა და შესაფერისობა;
3. არსებული სამართლებრივი და საბანკო ზედამხედველობის შესახებ დებულებების და სხვა მარეგულირებელი წესების დაცვა;
4. საქმიანობის განმსაზღვრელი სახელმძღვანელო დოკუმენტებთან ინსტრუქციებთან და წესებთან შესაბამისობა;
5. ყველა საოპერაციო და ბიზნეს პროცედურის სამართლებრივ მოთხოვნებთან და ზოგადად აღიარებულ სტანდარტებთან და პრინციპებთან შესაბამისობა, წესების დაცვა და აქტივების დასაცავად ზომების მიღება.

შიდა აუდიტის განყოფილება ყველა პროცესს განიხილავს რისკებზე დაფუძნებული მიდგომის გამოყენებით იმ მიზნით, რომ განსაზღვროს შესამოწმებელი ერთეულების პრიორიტეტულობა.

საჭიროების შემთხვევაში, შიდა აუდიტის განყოფილება განსაზღვრავს ad-hoc აუდიტორული შემოწმების აუცილებლობას.

საბანკო კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკს ყოველწლიურად უტარდება გარე აუდიტორული შემოწმება. გარე აუდიტორის შერჩევა ხორციელდება სატენდერო პროცედურებით. სატენდერო კომისიის მიერ მომზადებულ რეკომენდაციებზე დაყრდნობით, სამეთვალყურეო საბჭო იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას გარე აუდიტორის დანიშვნის შესახებ.

გარე აუდიტორულ შემოწმებას ყოველთვის ასრულებენ გამოცდილი აუდიტორული კომპანიები, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი კვალიფიკაცია და კანონმდებლობის მიხედვით მინიჭებული აქვთ ფინანსური ორგანიზაციებისთვის აუდიტის ჩატარების უფლება. ამასთანავე, აუდიტორთა ობიექტურობის შენარჩუნების მიზნით, ბანკი რეგულარულად იყენებს აუდიტორული კომპანიების მონაცვლეობის პრაქტიკას.

2023 წელს ფინანსურ აუდიტორულ მომსახურებასთან დაკავშირებულმა პირდაპირმა ხარჯმა შეადგინა 152 ათასი ლარი. ბანკს არ მიუღია აუდიტორის/აუდიტორული ფირმების მიერ განეული სხვა პროფესიონალური მომსახურება.

ბანკში არსებობს შიდა კონტროლის ადეკვატური პროცესები და პროცედურები. სისტემა დაფუძნებულია მოვალეობების სეგრეგაციის და ორმაგი კონტროლის პრინციპებზე და, ასევე, მატერიალური რისკებისთვის ითვალისწინებს ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების გამოჯვანას მენეჯმენტის დონის ჩათვლით; ეს უზრუნველყოფს რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ბიზნეს განყოფილებების ფუნქციებისგან დამოუკიდებლად განხორციელებას.

ბანკის რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ფუნქციები ორგანიზებულია ისეთი ფორმით, რომ განსაზღვროს, შეაფასოს და მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკებს და უზრუნველყოს მოცემული რისკების კონტროლისთვის შექმნილი პროცესების სათანადო ფუნქციონირება და კოორდინაცია ბანკის შესაბამის ერთეულებს შორის თანამშრომლობით. ძირითადი ამოცანებია:

1. არსებული და პოტენციური რისკების ანალიზი მათი შეფასების, კონტროლისა და მონიტორინგისთვის ღონისძიებების, მეთოდებისა და პროცედურების შემუშავების მიზნით; ამ რისკების მიმართ ბანკის დაუცველობის ხარისხის განსაზღვრა;
2. ბანკის წინაშე არსებული რისკების შეფასება;
3. სტრეს-ტესტების/სცენარებისა და მათი შედეგების ანალიზის საფუძველზე საბაზრო რისკების შეფასება;

4. შიდა/გარე რეგულაციებით ან/და ბანკის მენეჯმენტის მოთხოვნის შემთხვევაში, რისკების ადრეული იდენტიფიცირების სისტემის ადეკვატური დიზაინის უზრუნველყოფა;
5. რისკების მონიტორინგის მიზნით, კომიტეტებისთვის, ბანკის მენეჯმენტისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების მომზადება;
6. რისკების შემცირების მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება ღირეფქორთა საბჭოს ან/და ბანკის შესაბამისი კომიტეტების მიერ შემდგომი განხილვისა და დამტკიცებისთვის;
7. ბანკის განყოფილებების/ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელებისთვის ღონისძიებების მომზადება და განხორციელება, მათი პასუხისმგებლობის ფარგლებში რისკების მართვის ეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით, და ბანკის მენეჯმენტისა და თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლება იმ საბანკო რისკებზე, რომელიც საფრთხეს უქმნის მათ საქმიანობას;
8. თვლიალების/სერვის პუნქტების წესებთან და პროცედურებთან შესაბამისობის შემოწმება, მათთვის ადგილზე ან დისტანციური მონიტორინგის ჩატარებისა და ანგარიშების მომზადების გზით.

ბანკის რეგულარულად ახდენს რისკების ანალიზს, ინტენსიურად განიხილავს მათ და დოკუმენტურად ადასტურებს სტანდარტიზებული ანგარიშების სახით. პროკრედიტ ბანკი ყოველთვის ამაღლებს რისკების შესახებ ანგარიშებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვისთვის/ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისთვის (ALCO); რისკების შესახებ შემაჯამებელი ანგარიშები ყოველკვარტლურად წარედგინება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს, აუდიტის კომიტეტსა და ბანკის რისკების მართვის კომიტეტებს. ცალკეული რისკისა და ბანკის საერთო რისკის პროფილის მონიტორინგი ხორციელდება მოცემული ანგარიშებისა და პასუხისმგებელი პერსონალის მიერ მოძიებული დამატებითი ინფორმაციის განხილვის საფუძველზე. საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი თემატური სპეციალური ანგარიშები იქმნება. მონიტორინგისა და განხილვის მიზანი არის მატერიალურ რისკებზე გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და პოტენციური პრობლემების შესახებ ადრეული ეტაპზე ინფორმირებულობა.

ბანკის რისკების განყოფილებები რეგულარულად ახორციელებენ პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის სხვადასხვა სამსახურების წინაშე ანგარიშგებას, ხოლო შესაბამის სამეთვალყურეო საბჭოს მინიმუმ ყოველკვარტლურად წარედგინება ინფორმაცია რისკებთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების შესახებ.

8.3 რისკის მართვის ჩარჩო

პროკრედიტ ბანკის რისკების მართვის პროცესები შემუშავებულია საქმიანობის ბუნების, მასშტაბის, კომპლექსურობისა და რისკიანობის ღონის შესაბამისად და ბანკის ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიების გათვალისწინებით. ამ პროცესში აუცილებლად გათვალისწინებულია

გერმანიის მარეგულირებლისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული მოთხოვნები, საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის სტანდარტები და შესაბამისი პუბლიკაციები.

რისკის მართვის პროცესები რისკების ინვენტარიზაციით გათვალისწინებულ ყველა მატერიალურ რისკს ითვალისწინებს; ამ პროცესების შესაბამისობა დადასტურებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და ექვემდებარება შემდგომ განვითარებას.

რისკის ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორებისა და (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტების კომპლექსური ერთობლიობა გამოიყენება რისკების შეფასების, მართვისა და შემცირების მიზნით. ლიმიტების სისტემა რისკების მართვის პოლიტიკებით დადგენილი პრინციპების განხორციელების ინსტრუმენტია, რომელიც ასახავს მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრულ რისკის ტოლერანტობის დონეს. ინდივიდუალური რისკის კატეგორიისთვის დადგენილი ლიმიტების გარდა, მაგ. თითოეული მსესხებლისთვის განსაზღვრული ლიმიტები, შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების ფარგლებში ბანკს განსაზღვრული აქვს, ასევე, ყველა მატერიალური რისკის ლიმიტები. რეგულარული მონიტორინგის მიზანია, გამოავლინოს რისკის კატეგორიების ფარგლებში ან რისკის ტიპებს შორის პოტენციური კონცენტრაციები; საჭიროების შემთხვევაში, ბანკი იღებს გადაწყვეტილებებს რისკის კონცენტრაციის შემცირებაზე.

რისკების ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ბანკის რისკის პროფილის სრულ მიმოხილვას, წარმოდგენილია მატერიალური რისკების შესახებ პილარ 3-ის ანგარიშის ცალკეულ მუხლებში და კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ განმარტებებში.

რისკების მართვის ჩარჩოში ბანკი განსაზღვრავს როგორც საერთო რისკ პროფილს, ასევე ინდივიდუალური რისკის მიმართულებებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია ბანკისთვის და საჭიროებს მუდმივ შეფასებას.

ბანკის რისკის პროფილი შედგება იმ რისკებისგან, რომლებისკენაც ბანკი მიდრეკილია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს/დირექტორთა საბჭოს მიერ განსაზღვრული რისკის აპეტიტის ჭრილში. აღნიშნული რისკები შეიძლება დაკავშირებული იყოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესთან, ბიზნეს და რისკების სტრატეგიებთან.

ბანკის ქმედებები ნებისმიერ დროს უნდა ეყრდნობოდეს პრინციპს, რომ ორგანიზაციამ არ უნდა აიღოს იმაზე მეტი რისკი, ვიდრე შეუძლია ამის ატანა. შესაბამისად, რისკების მართვასთან დაკავშირებული მოსაზრებები ბიზნეს მოსაზრებებზე პრიორიტეტული უნდა იყოს იმ შემთხვევაში თუკი ბანკის კაპიტალი ადეკვატური არ იქნება პოტენციური ზარალების დასაფარად. ამიტომ, სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს ბანკის რისკის პროფილს, რომელშიც ასევე მოიაზრება სხვადასხვა რისკის დასაფარად საჭირო კაპიტალის დონე და მნიშვნელოვანი რისკების

მისაღები დონე, რაც ერთობლიობაში განსაზღვრავს ბანკის მთლიან რისკის აპეტიტს. რისკის პროფილი განსაზღვრულია ყველა მნიშვნელოვანი რისკისთვის ცალ-ცალკე და სამეთვალყურეო საბჭო ადგენს ყველა ინდივიდუალური რისკის მისაღებს დონეს. ბანკი რისკის პროფილს აფასებს ხუთი კატეგორიით - დანყებულ **დაბალი** და დამთავრებული **მაღალი** რისკის კატეგორიით.

სამეთვალყურეო საბჭო ყველა მნიშვნელოვანი რისკისთვის ცალ-ცალკე განსაზღვრავს რისკის მისაღებს დონეს რისკის მართვის ჩარჩოში.

ინდივიდუალური რისკის პროფილების შეფასება ხორციელდება რისკის პროფილის ინდიკატორების საშუალებით.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის ინდივიდუალური რისკის პროფილის დონე აღემატება მისთვის დასაშვებ რისკის დონეს, ბანკმა საჭირო ზომები უნდა მიიღოს ბანკის რისკის პროფილის დადგენილ დონესთან დასაბრუნებლად.

ინდივიდუალური რისკის ინდიკატორებში გათვალისწინებულია ეროვნული ბანკისა და BaFin-ის მოთხოვნები, და ბანკის შეფასება კონკრეტულ რისკებთან გამკლავების კუთხით. ბანკი მუდმივად აკვირდება ყველა ამ ინდიკატორს ყოველდღიურად, ყოველთვიურად თუ კვარტალურად, შესაბამისად, აღნიშნული ინდიკატორები ბანკის საოპერაციო და გადანყვეტილების მიღების პროცესების განუყოფელი ნაწილია.

რისკის მართვის ჩარჩოში, სამეთვალყურეო საბჭო ბანკისთვის ასევე განსაზღვრავს რისკის აპეტიტსა და რისკის მიმართ ტოლერანტულობის დონეებს.

ბანკის რისკის აპეტიტი ითარგმნება, როგორც ინდივიდუალური რისკის პროფილების დონის შედეგი. ეს შედეგი უნდა აღიქმებოდეს, როგორც ბანკის მთლიანი რისკის პროფილი, რომლის დონეც უნდა იყოს ბანკის რისკის აპეტიტთან შესაბამისობაში. თითოეულ მნიშვნელოვან რისკს მინიჭებული აქვს გარკვეული წონა მისი მნიშვნელობის მიხედვით რისკების მართვის საერთო ჩარჩოში ბანკის ბიზნეს მოდელიდან გამომდინარე. რისკის აპეტიტი არის ბანკის სტრატეგიის დემონსტრირება, რათა არ მოხდეს მნიშვნელოვანი რისკების ზრდა. იგი ზღუდავს აღნიშნულს, ძირითადი რისკ ინდიკატორებისთვის დადგენილი ლიმიტებით და თრიგერებით.

რისკის მიმართ ტოლერანტულობა განისაზღვრება ბანკის უნარით, მიიღოს ის რისკები, რომლისკენაც ბანკი მიდრეკილია საქმიანობის გაგრძელების შეფერხების გარეშე.

ბანკის ჩარჩოსა და უკვე არსებული რისკის პროფილისა და რისკის აპეტიტის კონცეფციის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭო რისკის მიმართ ტოლერანტულობის დონეს ადგენს რისკის აპეტიტის ზედა დიაპაზონში. რისკის მიმართ ტოლერანტულობის დიაპაზონი წარმოდგენილია,

როგორც მაქსიმალური სიფრცვე ბანკის მთლიანი რისკის პროფილისთვის, რათა ბანკმა შეძლოს, გააგრძელოს ბიზნეს საქმიანობა უსაფრთხოდ და მტკიცედ.

9 საკრედიტო რისკი

პროკრედიტ ბანკი საკრედიტო რისკს განმარტავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გარიგების მხარის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობით ან ვადების დარღვევით შესრულებით. ჩვენ განვასხვავებთ კლიენტის საკრედიტო რისკს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ რისკს (ემიტენტის რისკის ჩათვლით). საკრედიტო რისკი წარმოადგენს პროკრედიტ ბანკის წინაშე არსებულ ყველაზე მნიშვნელოვან რისკს და კლიენტების სასესხო პორტფელი წარმოადგენს ამ რისკის უდიდეს ნაწილს.

9.1 კლიენტის საკრედიტო რისკი

9.1.1 სტრატეგია და პრინციპები

ჩვენი საკრედიტო რისკების მართვის მთავარი მიზნებია საკრედიტო პორტფელის მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, საკრედიტო პორტფელის დაბალი კონცენტრაცია და რისკების შესაბამისი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შენარჩუნება. კლიენტების დაფინანსებისას ჩვენ ვხელმძღვანელობთ შემდეგი პრინციპებით:

- ვახორციელებთ საკრედიტო კლიენტების გადახდისუნარიანობის ინტენსიურ ანალიზს (ბანკი არ იყენებს შეფასების ე.წ. სქორინგის რაიმე მოდელს);
- ვახდენთ საკრედიტო რისკების ანალიზისა და დაკრედიტების ოპერაციების დროს განხორციელებული პროცესების ყურადღებით დოკუმენტირებას ისეთი ფორმით, რომ შესრულებული ანალიზები გასაგები იყოს გათვითცნობიერებული მესამე მხარისთვის;
- ვუზრუნველყოფთ ბანკის კლიენტების მიერ ჭარბი დავალიანების აღების მკაცრად თავიდან აცილებას;
- ვუზრუნველყოფთ კლიენტებთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნებას;
- საკრედიტო დავალიანების დაფარვის მკაცრი მონიტორინგი;
- ვადაგადაცილებული სესხების შემთხვევაში, ვახორციელებთ კლიენტზე ორიენტირებულ სესხის ინტენსიურ მართვას;
- ვახდენთ გირაოს რეალიზაციას (მხოლოდ) გადახდისუნარიანობის შემთხვევაში;

კლიენტის საკრედიტო რისკის მართვის ჩარჩო წარმოდგენილია ბანკის შესაბამის პოლიტიკებსა და სტანდარტებში. პოლიტიკები, სხვა საკითხებთან ერთად, განსაზღვრავს ბანკის ღონეზე საკრედიტო რისკის მართვაზე პასუხისმგებლობებს, დაკრედიტების ორგანიზების პრინციპებს, სესხების გაცემის პრინციპებს და სესხის უზრუნველსაყოფად წარმოდგენილი გირაოს შეფასების სტრუქტურას. სტანდარტები შეიცავს ბიზნეს კლიენტებთან და ფიზიკურ პირებთან განხორციელებული დაკრედიტების ოპერაციებისა და შეთავაზებული საკრედიტო პროდუქტების დეტალურ განმარტებებს. სტანდარტებში ასევე განსაზღვრულია რესტრუქტურირების, სასესხო რეზერვების შექმნისა და ჩამონერის წესები. ამრიგად, პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს რისკების შემცირების მექანიზმებს როგორც სესხის გაცემამდე (საკრედიტო რისკების შეფასება) და სესხის გაცემის შემდეგ (მაგ. ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგი, რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლების ანალიზი, სესხების ინტენსიური მართვა და პრობლემური სესხების მართვა).

პროკრედიტ ბანკი კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებებს სამ კატეგორიად ყოფს: მცირე ბიზნეს კლიენტების, საშუალო ბიზნეს კლიენტების და ფიზიკური პირების საკრედიტო ვალდებულებები. კლიენტის კატეგორიიდან გამომდინარე, ბანკი საკრედიტო რისკის შეფასების დროს იყენებს საკრედიტო რისკის შეფასების სხვადასხვა ინტენსივობის პროცესს. ეს პროცესები ერთმანეთისგან განსხვავდება შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით: თანამშრომლების პასუხისმგებლობების სეგრეგაციის ხარისხი, ინფორმაციის მოცულობა, რომელიც საკრედიტო ანალიზის საფუძველს წარმოადგენს, საკრედიტო გადანყვეტილებების კრიტერიუმები და გირაოსთან დაკავშირებული მოთხოვნები. მნიშვნელოვან საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადანყვეტილების პროცესში დანერგულია ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების მკაცრი გამიჯვნა მენეჯმენტის დონის ჩათვლით.

პროკრედიტ ბანკის გამოცდილებამ აჩვენა, რომ გადახდისუნარიანობის საფუძვლიანი შეფასება წარმოადგენს საკრედიტო რისკების მართვის ყველაზე ეფექტურ ფორმას. შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკის საკრედიტო გადანყვეტილებები კლიენტის ფინანსური მდგომარეობისა და გადახდისუნარიანობის ანალიზს ეფუძნება. ამასთან, ადგილზე რეგულარული ვიზიტები ყველა კლიენტის შემთხვევაში ხორციელდება, რაც უზრუნველყოფს მათი ინდივიდუალური პირობებისა და საჭიროებების ადეკვატურ განხილვას.

პროკრედიტ ბანკში გადანყვეტილების მიღების პროცესი უზრუნველყოფს, რომ ყველა საკრედიტო გადანყვეტილება მიიღება შესაბამისი კომიტეტის მიერ და დამტკიცების ლიმიტების ფარგლებში, რაც ასახავს გადანყვეტილების მიმღებთა გამოცდილებას. მცირე და საშუალო კლიენტების დაკრედიტებაზე ყველა გადანყვეტილება მიიღება შესაბამისი კომიტეტების მიერ და, გამონაკლისის ან ქვეყნის ლიმიტზე მეტის დამტკიცების საჭიროების შემთხვევაში, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

გამონვევებით სასე საოპერაციო გარემოში დაგროვილმა გამოცდილებამ გვაჩვენა, რომ კრედიტუნარიანობის საფუძვლიანი შეფასება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მართვის ყველაზე ეფექტურ ფორმას. კრედიტის შესახებ გადანყვეტილების მიღებისას ძირითადი კრიტერიუმები ეფუძნება კლიენტის ფინანსურ მდგომარეობას, რომელსაც ემატება კლიენტის ლიკვიდურობის განხილვა და კლიენტის კრედიტუნარიანობის შეფასება. ჩვენი თანამშრომლები რეგულარულად სტუმრობენ ყველა მომხმარებელს ადგილზე, რათა მხედველობაში მიიღონ კლიენტის სპეციფიკური მახასიათებლები და საჭიროებები.

ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა ზღუდავს არაუზრუნველყოფილი საკრედიტო ოპერაციების შესრულებას. დაბალი საკრედიტო რისკისა და მოკლე ვადის გათვალისწინებით, შესაძლებელია სესხების გაცემა ნაწილობრივი უზრუნველყოფით. როგორც წესი, მაღალი რისკის პროფილის და გახანგრძლივებული ვადიანობის მქონე კრედიტები უზრუნველყოფილია გირაოთი, ძირითადად უძრავი ქონების საშუალებით.

საკრედიტო რისკის ეფექტური მონიტორინგისა და საკრედიტო ხარისხის გაუარესების თავიდან აცილების მიზნით, ბანკმა დანერგა შესაბამისი შიდა პროცედურები და ანგარიშგების წესები ადრეულ ეტაპზე საკრედიტო რისკის პოტენციური ზრდის მქონე კლიენტების იდენტიფიცირებისა და მართვის მიზნით. რაც უფრო ადრე იქნება ბანკი ინფორმირებული, საკრედიტო რისკის პოტენციურ გაუარესებაზე, მით უფრო მაღალია იმის ალბათობა, რომ ბანკი შეძლებს დროული ზომების მიღებას რათა პოტენციურად თავიდან აიცილოს კრედიტის დეფოლტი ან მინიმუმამდე დაიყვანოს ნეგატიური ფინანსური გავლენა. რისკის ადრეული გამოვლენის პროცესი შექმნილია სტანდარტული საკრედიტო პორტფელის მართვის მხარდაჭერის მიზნით (ბიზნეს დეპარტამენტი, BCA და ფილიალების მენეჯერები). აღნიშნული ხორციელდება პოტენციური საკრედიტო რისკების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენით, მათი შეფასებით და საჭირო ქმედებების განხორციელებით. ადრეული გამაფრთხილებელი ნიშნები სულაც არ მიუთითებს საკრედიტო რისკის რეალურ ზრდაზე, მაგრამ ისინი ხელს უწყობენ იმ მახასიათებლების იდენტიფიცირებას, რომლებსაც ჩვეულებრივ ავლენენ გაზრდილი საკრედიტო რისკის მქონე სესხები.

როგორც კი რომელიმე კრედიტზე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი იზრდება, კლიენტი ექცევა ინტენსიური მენეჯმენტის ქვეშ. ძირითადი აქცენტი კეთდება კლიენტთან მჭიდრო კომუნიკაციაზე, საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის უფრო მაღალი რისკის წყაროს გამოვლენასა და კლიენტის საქმიანობის დეტალურ მონიტორინგზე. ცალკეული საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შემცირების ზომებზე გადანყვეტილებებს იღებენ გადანყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოები.

პრობლემური სესხის მენეჯმენტის ფარგლებში საკრედიტო პორტფელი მოიცავს ყველა უიმედო სესხს. გადანყვეტილებები, თუ რა ქმედება უნდა განხორციელდეს უიმედო სესხთან მიმართებაში, მიიღება კლიენტის ეკონომიკური მდგომარეობის საფუძვლიანი ანალიზის შემდეგ, თუ ეს

შესაძლებელია, და წერილობითი წინადადებით. პრობლემური სესხები შედგება აღდგენის პროცესში არსებული და იურიდიული წარმოების ქვეშ მყოფი სესხებისგან, განსაზღვრული სტრატეგიების შესაბამისად. წარმატებული აღდგენის კონცეფცია (ვალდებულების გადახდა ან სესხის გაჯანსაღება და დაბრუნება არაუიმედო მდგომარეობაში) უნდა იყოს ჩამოყალიბებული კლიენტის მიერ და შემდგომ კლიენტი უნდა მიჰყვეს აღნიშნულ გეგმას პროგრეს თვალსაზრისით. თუ ბანკი გადაწყვეტს გირაოს აღსრულებას სესხთან დაკავშირებული პრობლემის მოსაგვარებლად, აღნიშნულ ქმედებასთან დაკავშირებული სამოქმედო გეგმა დადოკუმენტირდება შესაბამისი კომიტეტის გადაწყვეტილებაში. სამოქმედო გეგმა მოიცავს გირაოს აღსრულებისა და გაყიდვისთვის საჭირო დაგეგმილ/მოსალოდნელ პერიოდს. პრობლემური სესხების მენეჯმენტის ფარგლებში ბანკი რეგულარულად აფასებს სესხების ამოღების ალბათობას, განსაკუთრებულად იმ ვალდებულებებისთვის, რომელთაც აქვთ დიდი ხნის ვადაგადაცილება და დიდი ხანია უიმედო სესხად კლასიფიცირდებიან.

მთლიანი სასესხო პორტფელის საკრედიტო ხარისხის შეფასება ხორციელდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რაც მოიცავს პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის, რესტრუქტურირებული სესხების, კონცენტრაციასთან დაკავშირებულ ლიმიტების, ჩამონერების, აღდგენის და სესხის დაფარვის კოეფიციენტის (შესაძლო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობასთან) ანალიზს.

გარდა ამისა, პორტფელის მენეჯმენტის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა დაყო თავისი საკრედიტო პორტფელი სამ განსხვავებულ კატეგორიად: სტანდარტული (Performing), საყურადღებო (Underperforming) და უიმედო (Default) სესხები. ეს სეგმენტაცია უფრო დეტალური ანალიზის და რესურსების სტრატეგიული განაწილების საშუალებას იძლევა, რაც ხელს უწყობს რისკის პროაქტიულ მართვას და საჭიროების შემთხვევაში მიზნობრივ ინტერვენციებს. სესხებისთვის ამ კატეგორიების მინიჭების პროცესი ეფუძნება რისკის კლასიფიკაციის სისტემას და გაცემული სესხის დამატებით რისკის მახასიათებლებს (მაგ. რესტრუქტურირებულია სესხი თუ არა, ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა). მაჩვენებლები ნათელ სურათს გვაძლევს ბანკის პორტფელის ხარისხის შესახებ და საკრედიტო რისკების მართვის პროცესს უწყობს ხელს.

პორტფელის ანალიზის ჭრილში ბანკი რეგულარულად აანალიზებს შემდეგ ფაქტორებს: მაკროეკონომიკური გარემო, საკრედიტო პორტფელის განვითარება სეგმენტისა და ვალუტის მიხედვით, საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა და ხარისხი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით, კონკურენტული ანალიზი, აქტივების ხარისხის ინდიკატორები, რისკის ღირებულება, რეკლასიფიკაცია, კონცენტრაციის რისკთან დაკავშირებული ლიმიტები, ჩამონერა და აღდგენა, ქონების დასაკუთრების პროცესი და მოვლენების სხვა ad-hoc ანალიზები, რომლებიც გავლენას ახდენენ პორტფელის ხარისხზე.

კლიენტების საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკი არამატერიალურია ბანკისთვის სასესხო პორტფელის მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაციის გამო. ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორში მცირე და საშუალო ბიზნისის დაკრედიტებით. გარდა ამისა, პროკრედიტ ბანკი ზღუდავს საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკს შემდეგი მოთხოვნების საშუალებით: მსხვილი სესხები (რომელიც ბანკის პირველადი კაპიტალის 10%-ს აღემატება) საჭიროებს ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობას, ამასთან არცერთი ცალკეული მსხვილი სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის პირველადი კაპიტალის 25%-ს, ხოლო ბანკის მიერ გაცემული ყველა მსხვილი სესხის საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის პირველადი კაპიტალის 150%-ს.

9.2 კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით

პროკრედიტ ბანკი კონტრაგენტის (მათ შორის ემიტენტის) რისკს განსაზღვრავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაგენტის/ემიტენტის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად შეუსრულებლობის ან ნაწილობრივ ან ვადების დარღვევით შესრულებით. პროკრედიტ ბანკს კონტრაგენტის რისკი ძირითადად ლიკვიდურობის მართვის, მათ შორის და მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობის, გამო წარმოექმნება. გარდა ამისა, ბანკს აქვს მნიშვნელოვანი მოცულობის ლიკვიდური აქტივები განთავსებული საქართველოს ეროვნულ ბანკში, სავალდებულო მინიმალური რეზერვების სახით.

კონტრაგენტის რისკის მართვის მთავარი პრინციპია ბანკის ლიკვიდურობის უსაფრთხოდ და შეძლებისდაგვარად დივერსიფიცირებულად განთავსება. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ცდილობს ამ აქტივებიდან გარკვეული შემოსავლის მიღებას, უმთავრესი ამოცანაა, უზრუნველყოს უსაფრთხო განთავსება და დროული ხელმისაწვდომობა, ანუ კონტრაგენტის დაბალი რისკიანობა ლიკვიდური სახსრების განთავსების მთავარი განმაპირობებელია. შესაბამისად, ჩვენ ვმუშაობთ მხოლოდ ყურადღებით შერჩეულ, საიმედო, მაღალი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებთან; როგორც წესი, ლიკვიდურ სახსრებს განვათავსებთ მოკლე ვადით (ერთ თვემდე პერიოდით, მაგრამ, როგორც წესი, უფრო ხანმოკლე ვადებით) და ვიყენებთ ძალიან შეზღუდული რაოდენობის მარტივ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ემიტენტის რისკის მართვა იგივე პრინციპებით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკს ეკრძალება სპეკულაციურ ოპერაციებში მონაწილეობის მიღება. პრინციპში, ხდება მხოლოდ მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების შექმნა, როგორც წესი, მაქსიმუმ ერთ წლამდე ვადით. ადგილობრივ ვალუტაში ლიკვიდურობის დაბანდება უპირველესად ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიანი ქაღალდებში ან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებში. ევროსა ან აშშ დოლარში ლიკვიდური სახსრების განთავსება, მეორე მხრივ, ხდება ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD)

წევრ ქვეყნებში მოქმედ ბანკებში. საბაზრო ფასების ცვლილების გავლენა ბანკზე მინიმალურია. მიზეზები ისაა, რომ ფასიანი ქაღალდების მოცულობა საკმაოდ დაბალია, მათი გადახდის ვადა ხანმოკლეა და ემიტენტების შერჩევა ხდება სიფრთხილით, რისკების შეფასების კონსერვატიული კრიტერიუმების საფუძველზე.

როგორც წესი, ჩვენი კონტრაგენტები არიან საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს სახელმწიფო და კომერციული ბანკები. რისკის ძირითადი ტიპებია: ნოსტრო ანგარიშებზე ნაშთები, მოკლევადიანი ანაბრები, მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდები და არამატერიალური მოცულობის დერივატივები ლიკვიდურობის მართვისა და ჰეჯირების მიზნებისთვის (კერძოდ, სავალუტო სვოპები).

ჩვენი კონტრაგენტისა და ემიტენტის რისკები ძალიან დაბალია კონსერვატიული საინვესტიციო სტრატეგიის შედეგად. გარკვეულწილად მაღალი კონცენტრაციის დონე არსებობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ სავალდებულო მინიმალურ რეზერვებზე მოთხოვნის გამო. 2010 წლიდან, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს უცხოურ ვალუტაში არსებული სავალდებულო რეზერვები დაზღვეული აქვს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს (MIGA) გარანტიით.

კონტრაგენტებსა და ემიტენტებთან დაკავშირებული რისკის მართვა ხორციელდება ლიმიტების სისტემის საფუძველზე. პროკრედიტ ბანკი ტრანზაქციებს ასრულებს მხოლოდ იმ კონტრაგენტებთან, რომლებსაც დეტალური ანალიზი უკვე ჩაუტარდათ და ლიმიტი დაუმტკიცდათ. ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) არაწევრ ქვეყნებში მოქმედი ბანკისთვის ან საბანკო ჯგუფისთვის საერთო ლიმიტი არ უნდა აღემატებოდეს პროკრედიტ ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-ს ან რისკების მართვის კომიტეტის წინასწარი თანხმობის გარეშე. ბანკისთვის, რომელიც რეგულირდება OECD-ის წევრ ქვეყნებში წარმოდგენილი მარეგულირებლების მიერ, ზღვარი არის 25%. როგორც წესი, ბანკის მიერ განთავსებული ვადიანი ანაბრების მაქსიმალური ვადაა ერთი თვე; 3 თვეზე მეტი ვადა უნდა დაამტკიცოს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-მ ან რისკების მართვის კომიტეტმა. მოცემული კომიტეტების თანხმობა, ასევე, სავალდებულოა ფასიანი ქაღალდებში ჩადებული ნებისმიერი ინვესტიციის შემთხვევაში (ადგილობრივ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის ქაღალდების გარდა, რომელთა ნარჩენი ვადიანობა სამ თვეს შეადგენს).

რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, თითოეული საბანკო ჯგუფისთვის და თითოეული სახელმწიფო ჯგუფისთვის (ცენტრალურ ბანკთან, სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ ორგანიზაციებთან) განსაზღვრულია დამატებითი მაქსიმალური ლიმიტი.

2022-2023 წლები მნიშვნელოვანი გამოწვევებით იყო დატვირთული რუსეთ-უკრაინის ომის გამო, არა მხოლოდ ლოკალურ ბაზარზე, არამედ საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვისაც, რომლებთანაც ბანკს გრძელვადიანი თანამშრომლობა აკავშირებს. მიუხედავად დაძაბული პოლიტიკური სიტუაციისა და გაურკვეველი მოლოდინებისა, ბანკმა კონტრაგენტის რისკი შეინარჩუნა დაბალ დონეზე აღნიშნული წლების განმავლობაში. ეს არის ბანკის თანმიმდევრული სტრატეგიის შედეგი, რომელიც გულისხმობს კონტრაგენტების შეფასებას, მკაფიოდ განსაზღვრულ ლიმიტებს და სანდო პარტნიორების დივერსიფიკაციას. ბანკის ძირითადი კონტრაგენტები უცვლელია. ბანკი აგრძელებს შერჩეულ კონტრაგენტებთან/ემიტენტებთან მუშაობას, ძირითადად მოკლე ვადიანობის გარიგებებით.

9.3 დერივატიული (წარმოებული) პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი

პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ძალიან შეზღუდული მოცულობით. ისინი მხოლოდ უცხოური ვალუტის ჰეჯირებისთვის გამოიყენება; ბანკი არ უნდა დაკავდეს კერძო ან სპეკულაციური სავაჭრო ოპერაციებით. სავალუტო სვოპები არის დერივატივის ტიპი, რომელიც რელევანტურია პროკრედიტ ბანკისთვის მოცემულ მომენტში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით შესრულებულ გარიგებებში მონაწილეობის რისკის შემთხვევაში, იგივე რისკის კლასიფიკაცია, ლიმიტის განმსაზღვრელი და მონიტორინგის პროცესები გამოიყენება, რაც კონტრაგენტის რისკის შემთხვევაში. ბანკი სავალუტო სვოპებს უცხოურ ვალუტაზე ძირითადად პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან ახორციელებს, ხოლო ადგილობრივი/უცხოური ვალუტის სავალუტო სვოპებზე ლოკალურ ბანკებთან თანამშრომლობს.

კონტრაგენტის ტიპისა და პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დაბალი მოცულობის გამო, კონტრაგენტის/ემიტენტის რისკსა და საბაზრო რისკებს შორის შესაძლო კორელაცია უმნიშვნელოა.

9.4 საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მითიგაციის მეთოდების გამოყენება

პროკრედიტ ბანკი მხოლოდ სტანდარტიზებულ მიდგომას იყენებს, რათა განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მოცულობა. პროკრედიტ ბანკი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოს Fitch Ratings რეიტინგებს დავალიანების შემდეგი კლასების შესაფასებლად: "ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოები ან ცენტრალური ბანკები", "ინსტიტუტები" და "ინსტიტუტები და მოკლევადიანი საკრედიტო შეფასების მქონე იურიდიული პირები". ვინაიდან, როგორც წესი, ჩვენს კლიენტებს არ აქვთ სარეიტინგო სააგენტოს შეფასება, პროკრედიტ ბანკი არ იყენებს რეიტინგებს "იურიდიული პირებისა" და "საცალო" კლასების მიმართ.

იმ რისკის შემთხვევაში, სადაც არსებობს გარე საკრედიტო შეფასება, რისკის წონა განისაზღვრება ამ გარე რეიტინგის საფუძველზე. რეიტინგის არმქონე რისკებისთვის აღებულია შესაბამისი მშობელი კომპანიის რისკის წონა. ნებისმიერ სხვა შემთხვევაში, რისკი განიხილება როგორც სარეიტინგო სააგენტოს რეიტინგის არმქონე პოზიცია.

10 საბაზრო რისკები

საბაზრო რისკები არის ბაზრის ფასებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად პოტენციური ზარალის რისკები (მაგ. სავალუტო კურსებში ცვლილებების შედეგად). პროკრედიტ ბანკისთვის შესაბამისი საბაზრო რისკებია: სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი. პროკრედიტ ბანკი საბაზრო რისკებს ისე მართავს, რომ მათი გავლენა ბანკის საერთო რისკის პროფილზე მაქსიმალურად შეზღუდულია. ბანკის რისკების სტრატეგიის შესაბამისად, სპეკულაციური მიზნებისთვის სავალუტო რისკისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის აღება დაუშვებელია; უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და საპროცენტო განაკვეთის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნებისთვის ან ლიკვიდურობის მისაღებად. პროკრედიტ ბანკი მკაცრად იცავს არასავაჭრო საბანკო დანესებულებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

10.1 სავალუტო რისკი

ბანკი სავალუტო რისკს განსაზღვრავს, როგორც უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობით მიღებული ზარალის ან უარყოფითი გავლენის რისკს. სავალუტო რისკმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე და საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტების შემცირება გამოიწვიოს.

ნეგატიური შედეგი ვლინდება იმ შემთხვევაში, როდესაც უცხოური ვალუტით დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა განსახვადდება და შესაბამისი უცხოური ვალუტის გათვლითი კურსები ლართან მიმართებაში ბანკისთვის არახელსაყრელი მიმართულებით იცვლება. ძირითადი რისკის მაჩვენებელი, რომელიც თითოეული ვალუტის შემთხვევაში შეუსაბამობას ავლენს საბალანსო ანგარიშში, არის ღია სავალუტო პოზიცია (OCP). საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი შეადგენს ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამ ლიმიტიდან გადახვევას ამტკიცებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO ან რისკების მართვის კომიტეტი. რისკის დროულად შეფასების მიზნით, პროკრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი - CRR კაპიტალის 7.5%-იანი ბარიერი საერთო ღია სავალუტო პოზიციისთვის, ხოლო $\pm 5\%$ განისაზღვრა თითოეული ვალუტის ღია სავალუტო პოზიციისთვის.

სავალუტო რისკმა შეიძლება შეამციროს საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები, რადგან ბანკის კაპიტალი ადგილობრივ ვალუტაშია წარმოდგენილი, ხოლო მისი აქტივების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. ასეთ შემთხვევაში, ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურება გამოიწვევს კაპიტალის ადეკვატურობის მნიშვნელოვან გაუარესებას, რადგან უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების ღირებულება მოიმატებს (ლარის გაუფასურების გამო) და, შესაბამისად, ბანკს ექნება უფრო მეტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, ხოლო ლარში დენომინირებული კაპიტალის მოცულობა უცვლელი დარჩება. ამ რისკის შესამცირებლად, ბანკი მიზნად ისახავს ადგილობრივ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების წილის გაზრდას. მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, კაპიტალის ადეკვატურობის პროგნოზირების ფარგლებში, ტარდება სავალუტო რისკის სტრეს-ტესტები, რომლებიც ასახავს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე გაცვლითი კურსის არახელსაყრელი განვითარების შედეგებს.

2022 წლის განმავლობაში ბანკის სავალუტო რისკი შენარჩუნდა დაბალ დონეზე, რადგან ბანკის პოლიტიკიდან გამომდინარე, ბანკი მუშაობს მცირე ღია სავალუტო პოზიციით. მიუხედავად იმისა, რომ გაცვლითი კურსები მთელი წლის განმავლობაში ძირითადად სტაბილური იყო (30 დღის პერიოდში ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილებები იყო: +6.1% აშშ დოლარში და +4.4% ევროში), ბანკი მიიჩნევს, რომ უცხოური ვალუტის რისკი მნიშვნელოვანი და საყურადღებოა ბანკისთვის.

10.2 საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებით გამოწვეული ზარალის რისკი და წარმოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ვადებს შორის სტრუქტურული შეუსაბამობის შედეგად. ის რეგულარულად ფასდება, მინიმუმ თვეში ერთხელ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, პროკრედიტ ბანკი ორიენტირებულია ცვლადი და შერეული (ფიქსირებულს + ცვლადი) საპროცენტო განაკვეთით სესხების პორტფელის გაზრდაზე. ამ გზით, აქტივების გადაფასების ვადები შეიძლება უკეთ შეუთავსდეს ვალდებულებების გადაფასების ვადებს, მაშინაც კი, როდესაც ვალდებულებების დაფარვის ვადა სესხების დაფარვის ვადაზე ნაკლებია. ცვლადი და შერეული საპროცენტო განაკვეთით სესხების გამჭვირვალედ გაცემის მიზნით, საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრისას, ბანკი ორიენტირად იყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საპროცენტო განაკვეთებს (თერმ სოფრი, ევრობორი, სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთი, ტიბრი, სხვა). ადგილობრივ ვალუტაში საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიტიგაციის ფინანსური ინსტრუმენტები (ჰეჯები) ხელმისაწვდომი არ არის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის შეფასების, მონიტორინგისა და შეზღუდვის მიზნით ბანკი იყენებს მდგომარეობას, რომელიც ეფუძნება ვადიანობების გადაფასების ანალიზს. აქტივები და

ვალდებულებები გადანაწილებულია სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებულ ვალდებზე. ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს ორი მაჩვენებლის მიხედვით: EVI - ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა, შედარებით გრძელვადიანი პერსპექტივა, და IEI - საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი, 12-თვიანი პერსპექტივა.

ბანკის ეკონომიკური ღირებულება არის ყველა მომავალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება, ანუ აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინების მიმდინარე ღირებულება მინუს ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადინების მიმდინარე ღირებულება. ასევე გათვალისწინებულია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ამჟამინდელი ღირებულება, რომელიც დამოკიდებულია საპროცენტო განაკვეთებზე ბანკის ბალანსის გარეშე მუხლებიდან. ეკონომიკური ღირებულების რისკი არის რისკი იმისა, რომ შემცირდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება უკვე შეთანხმებული საპროცენტო განაკვეთის მიმართ მგრძობიარე აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან. ეკონომიკური ღირებულების რისკი იზომება ეკონომიკური ღირებულების ზემოქმედებით, რომელიც წარმოადგენს ბანკის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების ცვლილებას, რაც გამომწვეული იქნებოდა საპროცენტო განაკვეთის შოკით. ეკონომიკური ღირებულების რისკს აქვს გრძელვადიანი პერსპექტივა და, შესაბამისად, განსაზღვრავს რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გრძელ ვადაში საბალანსო უწყისის გადაფასებისგან. ეკონომიკური ღირებულების ზემოქმედების ზომა დამოკიდებულია პროცენტის მიმართ მგრძობიარე აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების სტრუქტურასა და მახასიათებლებზე, ასევე საპროცენტო განაკვეთის სავარაუდო ცვლილებაზე.

საპროცენტო შემოსავლის რისკი ითვალისწინებს, თუ როგორ შეიძლება გავლენა იქონიოს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებამ ბანკის მომგებიანობაზე განსაზღვრულ დროში, მისი ამჟამინდელი გადაფასების სტრუქტურის გათვალისწინებით. საპროცენტო შემოსავლის რისკს აქვს მოკლევადიანი პერსპექტივა (ერთ წლამდე) და განსაზღვრავს რისკს, რომელიც წარმოიქმნება მოკლევადიანი გადაფასების შეუსაბამობებით. იგი იზომება საპროცენტო შემოსავალზე ზემოქმედებით, რომელიც აჩვენებს წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ცვლილებას ერთი წლის ჭრილში, ასევე ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილების ეფექტს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის კონტროლის მიზნით ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს და ადრეულ თრიგერებს. ლიმიტები არ უნდა დაირღვეს. თრიგერები ადრეული გამაფრთხილებელი ნიშნის ფუნქციას ასრულებს, თუმცა მათი დარღვევა პირდაპირ არ გულისხმობს ზომების მიღების აუცილებლობას. ლიმიტები ეხება საპროცენტო განაკვეთის რისკის ძირითად ინდიკატორებს და ზღუდავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს მისაღებ დონემდე.

ბანკის მიერ დაცულია შემდეგი ლიმიტები და თრიგერები საპროცენტო განაკვეთის რისკის ძირითადი ინდიკატორებისთვის:

- მთლიან ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა სტანდარტულ პარალელურ სცენარებში: დაწესებულია ბანკის CRR კაპიტალის 15%-იანი ზედა ზღვარი. თრიგერი განისაზღვრება, როგორც ბანკის CRR კაპიტალის 10%.
- მთლიანი 12-თვიანი საპროცენტო შემოსავალზე გავლენა სტანდარტულ პარალელურ სცენარებში: ბანკების ზედა ზღვარი შეადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტის პროგნოზის მიხედვით განსაზღვრული მიმდინარე წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავლის 25%-ს, თრიგერი განისაზღვრება, როგორც იმავე მონაცემის 20%.

11 ლიკვიდურობის რისკები

11.1 ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი

ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ეხება პროკრედიტ ბანკის მოკლევადიან და გრძელვადიან უნარს, სრულად და დროულად, თუნდაც სტრესულ სიტუაციებში, შეასრულოს თავისი ფინანსური ვალდებულებები.

ზოგადად, ბანკის ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ლიმიტირებულია იმ ფაქტით, რომ ბანკის მიერ გაცემული სესხების უდიდესი ნაწილი გაცემულია ყოველთვიური გადახდის პირობით, რომელიც დაფინანსებულია ძირითადად კლიენტთა დეპოზიტებით. დეპოზიტების მოზიდვის ოპერაციები ორიენტირებულია ბიზნეს კლიენტებისა და მეანაბრეების სამიზნე ჯგუფზე, ვისთანაც სტაბილური ურთიერთობას ვამყარებთ. 2022-2023 წლის რუსეთ-უკრაინის ომის მიერ და 2020-2021 წლის პანდემიური სიტუაციის მიერ გამოწვეულმა ფინანსურმა კრიზისმა აჩვენა, რომ კლიენტთა დეპოზიტები დაფინანსების სტაბილური და საიმედო წყაროა. 2023 წლის დეკემბრის ბოლოს, დაფინანსების ყველაზე დიდი წყარო კლიენტთა დეპოზიტებია.

ჩვენ მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკს, სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, ვაფასებთ ლიკვიდურობის გეჰის (ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების სხვაობა სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით) ანალიზით და ამ რისკის მონიტორინგს ვახორციელებთ 30-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი - SLI) და 90-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (Survival Period) საფუძველზე, ასევე, ლიკვიდობის მინიმალური კოეფიციენტების შესაბამისად, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი (ეროვნული ბანკის ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - LCR) და CRR (CRR ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - CRR LCR). საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლით ფასდება, თუ

რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს მოსალოდნელ შემოსულ და გასულ ფულად სახსრებზე მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. გაანგარიშება ითვალისწინებს ბანკებში დეპოზიტების მოძრაობის ისტორიული ანალიზის შედეგად დეპოზიტების გადინებას. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტები გვიჩვენებს, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს იმისათვის, რომ დაფაროს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი დეპოზიტების გადინება, მძიმე ეკონომიკური შოკის სცენარის შემთხვევაშიც კი. დამატებით, ბანკი ახდენს 3-თვიანი სტრესული მდგომარეობის შემთხვევაში ლიკვიდურობის დონის ანალიზს და დაწესებული აქვს შესაბამისი ლიმიტები.

გარდა ამისა, პროკრედიტ ბანკი საქართველო ახორციელებს წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის - NSFR (Net Stable Funding Ratio) ანგარიშგებას პროკრედიტ ჯგუფისთვის. ეს კოეფიციენტი ადგენს სტაბილური დაფინანსების მინიმალურ დასაშვებ რაოდენობას ერთი წლის ჭრილში, ბანკის საბალანსო უწყისის და ბიზნეს საქმიანობის ლიკვიდურობის მახასიათებლებზე დაყრდნობით. 2014 წლის ივნისიდან პროკრედიტ ბანკი ახორციელებს NSFR ანგარიშგებას და აკმაყოფილებს შესაბამის მოთხოვნას (100%). ამასთან, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა NSFR-ის რეგულაცია შემოიღო 2018 წელს. 2019 წლის სექტემბრიდან ბანკი იცავს მოთხოვნილ 100%-იან კოეფიციენტს.

გარდა ამისა, ბანკს განსაზღვრული აქვს რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები, რომელთა მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება. ამ თვალსაზრისით მთავარი ინდიკატორია დეპოზიტების კონცენტრაციის მაჩვენებელი, რომელიც უზრუნველყოფს, რომ ბანკი ნებისმიერ დროს ფლობდეს საკმარისი მოცულობის მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს, რათა შეძლოს მნიშვნელოვანი მოცულობის დეპოზიტების გადინების უზრუნველყოფა.

ბაზრის რისკთან დაკავშირებული, კომბინირებული და გრძელვადიანი სტრეს-ტესტები ტარდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რათა პროკრედიტ ბანკმა უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდური სახსრების არსებობა მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, რთულ პერიოდებშიც კი. დამატებით, ბანკს აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში. თუ მოულოდნელი გარემოებები წარმოიქმნება და ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური სახსრები, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს, ასევე, შემუშავებული აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებებისთვის, რომლის მიხედვითაც პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოადგენს ბანკის "დაფინანსების ბოლო წყაროს". პროკრედიტ ჰოლდინგი ლიკვიდური აქტივების სათანადო რეზერვს ინახავს ამ მიზნით. ლიკვიდური აქტივების რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრეს-ტესტების საფუძველზე და კონტროლდება რეგულარულად.

ბანკის ლიკვიდურობის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს ხაზინის განყოფილება ფულადი ნაკადების პროგნოზების საფუძველზე, რომელსაც ამტკიცებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) და ყოველდღიურ მონიტორინგს უწევს რისკების მართვის განყოფილება.

დაფინანსების რისკი არის დამატებითი დაფინანსების არმილების ან მნიშვნელოვნად მაღალი ხარჯებით მიღების საფრთხე. აქედან გამომდინარე, ეს რისკი ფარავს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების არასისტემური შედეგის დეტალებს. ეს რისკი მცირდება იმ ფაქტით, რომ დაკრედიტების ოპერაციებს, პირველ რიგში, ვაფინანსებთ საცალო კლიენტების დეპოზიტებიდან, რომელსაც ემატება საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების (IFIs) გრძელვადიანი სახსრები. ჩვენ ნაკლებად ვიყენებთ ბანკთაშორის და ფინანსურ ბაზრებს.

პროკრედიტ ბანკი დაფინანსების რისკს მართავს, აფასებს და ზღუდავს ბიზნესის დაგეგმვის, ვადიანობების გეპების ანალიზისა და შესაბამისი მაჩვენებლების მეშვეობით. ასევე, ბიზნესის დაგეგმვის პროცესში გამოვლენილი ბანკის დაფინანსების საჭიროებებს მონიტორინგი უტარდება და რეგულარულად გადაიხედება ჯგუფის დონეზე. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO და ბანკის ALCO მონიტორინგს უწევენ დაფინანსების გარე მომწოდებლებთან, განსაკუთრებით საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, წარმოებული ყველა ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ტრანზაქციის მიმდინარეობას. პროკრედიტ ჰოლდინგი და პროკრედიტ ბანკი გერმანია, ასევე, გვთავაზობენ დროებით (შუალედურ) დაფინანსებას იმ შემთხვევაში, თუ დაფინანსების მიღების ვადა გადაინეწვს. ბანკს დადგენილი აქვს ორი მაჩვენებელი, რომლებიც ზღუდავს ბანკთაშორის ბაზრიდან დაფინანსების მიღების მოცულობას.

გასულ წელს ფინანსური სისტემა გარკვეულ მოსალოდნელ სირთულეებს შეეჩეხა რუსეთ-უკრაინის ომიდან გამომდინარე. ბანკმა გააანალიზა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული პოტენციური სტრეს სცენარები, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ პროკრედიტ ჯგუფის ერთ-ერთი ბანკი უკრაინაში ოპერირებს. პოლიტიკური და მაკროეკონომიკური სიტუაციის გათვალისწინებით, თავდაპირველად დეპოზიტების სტანდარტულზე მაღალი გადინების მოლოდინი იყო. ამის მიუხედავად, პროკრედიტ ბანკმა შეძლო რომ შეენარჩუნებინა სტაბილური და მაღალი ლიკვიდურობა 2022 წლის განმავლობაში.

11.2 დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები

აქტივები ითვლება დაჯავშნილად, თუ ისინი დაგირავებულია ან განსაზღვრულია დასაგირავებლად გირაოს ხელშეკრულებებში ან სხვა ხელშეკრულებებში, რომელთა მიზანია, საბალანსო ან ბალანსგარეშე ანგარიშებით გათვალისწინებული ტრანზაქციების საკრედიტო შეფასების გაუმჯობესება, და შეუძლებელია ამ აქტივების აღნიშნული ხელშეკრულებების პირობებიდან (მაგ.: გირაო დაფინანსების მიზნით) გათავისუფლება.

პროკრედიტ ბანკს ძალიან მცირე მოცულობის დაჯავშნილი აქტივები აქვს, რადგან ბანკი საქმიანობას დიდწილად დეპოზიტებიდან აფინანსებს. დაჯავშნილი აქტივები ძირითადად მოიცავს ლარში დენომინირებულ აქტივებს, რომლებიც საქართველოს ეროვნულ ბანკთან გაფორმებულ გირაოს ხელშეკრულებებში გაითვალისწინება, თუ ბანკი 7-დღიან რეფინანსირების ან FRL სესხს მიიღებს საქართველოს ეროვნული ბანკისგან. საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაგირავების მიზნით, ეს აქტივები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამისი ბრძანებით გათვალისწინებულ კრიტერიუმებს.

12 საოპერაციო რისკი

CRR-ის შესაბამისად, საოპერაციო რისკს განმარტავთ როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება არაადეკვატური ან წარუმატებელი შიდა პროცესების, ადამიანთა ქმედების ან სისტემების ან გარეშე მოვლენების შედეგად. ეს განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, სამართლებრივ რისკს, რეპუტაციულ რისკსა და აუთსორსინგის რისკს.

ბანკში 2009 წლიდან დანერგილია საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და განახლდება ყოველწლიურად. პოლიტიკაში განსაზღვრული პრინციპები პასუხობს საოპერაციო რისკის მართვის სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს CRR-ის, სებ-ის საოპერაციო რისკების მართვის შესახებ დებულებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანია რისკების გამოვლენა ადრეულ ეტაპზე და ზარალის შემთხვევების გამეორების თავიდან აცილება. ძირითადი მართვის მექანიზმებია რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა (RED), საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასებები, რისკების ძირითადი მაჩვენებლები (KRI) და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესის სტრუქტურული ანალიზი - ახალი რისკის დამტკიცების (NRA) პროცესი. გარდა ამისა, ბანკმა დანერგა თაღლითობის მონიტორინგის სისტემა, რომელიც შექმნილია საეჭვო მოვლენებისა და თაღლითური აქტივობების აღმოსაჩენად საბანკო სერვისების დისტანციური არხებით, მათ შორის ელექტრონული ბანკით და მობილური ბანკინგით, განხორციელებულ ოპერაციებში.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა შემუშავდა იმ მიზნით, რომ განხორციელდეს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევის დოკუმენტირება, ანალიზი და ეფექტურად კომუნიცირება. ყველა პროკრედიტ ბანკი ახორციელებს რისკის შემთხვევების დოკუმენტირებას წარმოდგენილი სტრუქტურის გამოყენებით, რაც

უზრუნველყოფს, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შემცირების ან თავიდან აცილების მიზნით, შესაბამისი გამოსასწორებელი ან პრევენციული ზომების გატარებას.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული შემთხვევების ანალიზისგან განსხვავებით, წლიური რისკების შეფასებები სისტემატურად ხორციელდება იმისათვის, რომ გამოვლინდეს და შეფასდეს დამატებითი რისკები, ასევე, განისაზღვროს კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობა. ეს ორი მექანიზმი ერთმანეთს ავსებს და ასახავს პროკრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

პოტენციურად გაზრდილი თაღლითობის რისკის შესაფასებლად, ასევე, გამოიყენება რისკის მაჩვენებლები საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროსა თუ კონკრეტულ ფილიალებში. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს ამ მაჩვენებლების ანალიზსა და დამატებითი პრევენციული ზომების საჭიროებას.

საოპერაციო რისკის სრულფასოვანი მართვის განსახორციელებლად, აუცილებელია ყველა ახალი მომსახურების რისკების შეფასება დანერგვამდე, რაც განაპირობებს პოტენციური რისკების გამოვლენასა და მათი მართვის მექანიზმების დანერგვას (ახალი რისკების შეფასების პროცესი).

საინფორმაციო ტექნოლოგიების რისკების შემცირების მიზნით, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფმა განსაზღვრა საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების სტანდარტები. ადგილობრივ დონეზე, პროკრედიტ ბანკი საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის სისტემაში აერთიანებს, ასევე, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებულ კიბერ-უსაფრთხოების ჩარჩოს მოთხოვნებს. ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესებისა და პროცედურების ნაწილია. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციასა და ატარებს საინფორმაციო აქტივებთან დაკავშირებით რისკების ყოველწლიურ შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნესის უწყვეტობის სისტემა უზრუნველყოფს, რომ პერსონალის ყველა წევრს გათვითცნობიერებული აქვს ეს რისკები, იდენტიფიცირებულია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი პროცესები და განსაზღვრულია შესაბამისი რესურსები.

ინფორმაცია საოპერაციო დანაკარგების მოცულობის შესახებ		31/12/2023	31/12/2022	ლარში 31/12/2021
1	დანაკარგების მთლიანი მოცულობა	88,347.30*	128,764	98,495
2	დანაკარგების მთლიანი მოცულობა, რომლებიც აღემატება 10,000 ლარს	40,000 *	87,373	29,462
3	მოვლენების რაოდენობა, რომელთა დანაკარგიც აღემატება 10,000 ლარს	1 *	4	2
4	5 უმსხვილესი დანაკარგის საერთო მოცულობა	62,922.97*	93,625	53,209

* მოვლენა, რომლის დანაკარგის ოდენობაც აღემატება 10 000 ლარს, დაკავშირებულია მიმდინარე სასამართლო საქმესთან, შესაბამისად დანარკის ოდენობა დაანგარიშებულია სარჩელში დაფიქსირებული თანხის მიხედვით.

13 ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები

ფულის გათეთრება არის პროცესი, რომლითაც კრიმინალები ცდილობენ დამალონ თავიანთი უკანონო საქმიანობის შედეგად მიღებული შემოსავლის უკანონო წარმომავლობა და საკუთრება. ფულის გათეთრების გზით, ასეთი პირები ცდილობენ თავიანთი უკანონო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების გარდაქმნას ლეგალური წარმოშობის ფონდებად. წარმატების შემთხვევაში, ეს პროცესი ლეგიტიმურობას ანიჭებს შემოსავალს, რომელზედაც კრიმინალები ინარჩუნებენ კონტროლს.

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენცია ბანკის ძირითადი ფუნქციაა. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის და პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის ეთიკა და ძლიერი კორპორაციული ფასეულობები ამ კუთხით მნიშვნელოვან როლს თამაშობს. პროკრედიტ ბანკი საქართველო ყველა თავის მომხმარებელთან ურთიერთობაში თანმიმდევრულად იყენებს პრინციპს "იცნობდე შენს კლიენტს" (KYC). გარდა ამისა, ადგილობრივი წესებისა და რეგულაციების დაცვასთან ერთად, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფი და პროკრედიტ ბანკი ასრულებენ გერმანიის ფულის გათეთრების შესახებ კანონისა და ევროკავშირის დონეზე მოქმედ მოთხოვნებს.

ანგარიშებსა და ტრანზაქციებზე მუდმივად დაკვირვების მიზნით, ბანკი იყენებს სპეციალურ პროგრამებს საეჭვო საქმიანობისა და საეჭვო წყაროებიდან შემოსული ფულის გამოყენებით საქმიანი ურთიერთობების გამოსავლენად. სისტემა საეჭვო საქმიანობის შესახებ ატყობინებს ბანკის AML ოფიცერს, რომელიც შემდეგ იკვლევს შესაბამისი გარიგების ან საქმიანი ურთიერთობის ისტორიას.

პროკრედიტ ბანკი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს გამჭვირვალე და სოციალურად პასუხისმგებელი საბანკო მომსახურების განვსას. ჩვენი ქცევის კოდექსი და აკრძალულ საქმიანობათა ჩამონათვალი წარმოადგენს სავალდებულო მითითების ჩარჩოს ჩვენი პერსონალის ყველა წევრისთვის, რადგან აღნიშნულ დოკუმენტებში დადოკუმენტირებულია პროკრედიტ ბანკის უარი საქმიანი ურთიერთობებზე ფიზიკურ პირებთან ან კომპანიებთან, რომელთა საქმიანობა შეუთავსებელია ჯგუფისა და ბანკის ეთიკურ ღირებულებებთან.

ამ სფეროში უმაღლესი სტანდარტების დანერგვის მიზნით, პროკრედიტ ბანკმა უნდა იხელმძღვანელოს ნებისმიერი ისეთი რეგულაციით, რომელიც უფრო მაღალ სტანდარტებს შეესაბამება, ვიდრე გათვალისწინებულია ჯგუფის AML პოლიტიკით. იქნება ეს ლოკალური კანონმდებლობა ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ თუ მომხმარებელთა სათანადო შესწავლის შესახებ.

პროკრედიტ ბანკი იღებს შემდეგ ზომებს:

- ფულის გათეთრების წინააღმდეგ (AML) ოფიცრის და AML ოფიცრის მოადგილის დანიშვნა და რამდენიმე AML სპეციალისტის დასაქმება. AML ოფიცერი რეგულარულ კვარტალურ ანგარიშს წარუდგენს ბანკის დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის AML-ის ოფიცერს.
- ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო (AML) და ტერორიზმის საწინააღმდეგო (CTF) რისკის ანალიზი ტარდება ყოველწლიურად ჯგუფის AML-ის და საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.
- შესაბამისობა ლოკალურ წესებთან და რეგულაციებთან, ისევე როგორც პროკრედიტ ჰოლდინგის მიერ გამოცემული ჯგუფის სტანდარტებთან AML/CFT სტრუქტურულ და პროცედურულ ორგანიზაციასთან დაკავშირებით. აღნიშნული მოიცავს მომხმარებელთა რისკის კლასიფიკაციას და შემოწმების ვალდებულებების მონიტორინგს, ანგარიშის მონიტორინგს და საეჭვო აქტივობების შესახებ კომპეტენტური ორგანოებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას (ჯგუფის მასშტაბით AML/CFT პროგრამა).
- ჯგუფის მომხმარებელთა სათანადო ექსპერტიზის სტანდარტის (Group Customer Due Diligence – CDD) შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკი იყენებს მკაცრ „იცოდე შენი კლიენტი“ (KYC) წესებს მომხმარებელთა CDD პროცედურებში.
- პროკრედიტ ბანკი აწარმოებს რისკების კლასიფიკაციის სისტემას თავისი კლიენტებისთვის და შესაბამისად მიმართავს CDD-ისა და მონიტორინგის პროცედურებს.
- პროკრედიტ ბანკის ყველა კლიენტი და გადახდის მიმღები სკრინინგდება შესაბამის საერთაშორისო სანქციებთან და ემბარგოებთან, ასევე შავი სიების ფართო ნაკრებსა და პოლიტიკურად აქტიური პირების (PEP) ეროვნულ და შიდა სიებთან მიმართებაში.
- პროკრედიტ ბანკი იყენებს თანმიმდევრულ ზომებს მონაცემების და ტრანზაქციის მონიტორინგისთვის. ინფორმაციულ ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული მონიტორინგის ერთიანი სისტემა ყველა პროკრედიტ ბანკში უზრუნველყოფს თანაბრად მაღალ სტანდარტს მონაცემების, ტრანზაქციებისა და ანგარიშის მონიტორინგის პროცესში მთელი ჯგუფის მასშტაბით.
- ჯგუფის მასშტაბით AML/CTF პროგრამასთან შესაბამისობა მონიშნავს პროკრედიტ ჰოლდინგის AML გუნდის მიერ, მათ შორის რეგულარული ადგილზე ვიზიტებით.

• პროკრედიტ ბანკი სრულად თანამშრომლობს ქვეყანაში საგამოძიებო ორგანოებთან. ყველა ქმედება, რომელიც იწვევს ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან ფინანსური დანაშაულის ეჭვს, ეცნობება პასუხისმგებელ სამართალდამცავ ორგანოებს, ასევე ჯგუფის AML ოფიცერს.

ბანკის AML ოფიცერი რეგულარულ დიალოგშია პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის AML ოფიცერთან. ჯგუფის AML ოფიცრის მიერ წელიწადში ორჯერ იმართება ერთობლივი შეხვედრა.

პროკრედიტის ყველა თანამშრომლისთვის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგი ტარდება, როგორც ბანკში მუშაობის დანწყებისას, ასევე ბანკის ტრენინგ-გეგმის ფარგლებში მუდმივად, ჯგუფის AML პოლიტიკის შესაბამისად.

14 კაპიტალის ადეკვატურობა

14.1 კაპიტალის მართვა

პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფისა და პროკრედიტ ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი პრინციპი არის მუდმივად კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება. ბანკი არასოდეს არ იღებს უფრო მეტ რისკს, ვიდრე კაპიტალს შეუძლია დაფაროს. ამ პრინციპის მონიტორინგი ხორციელდება სხვადასხვა მაჩვენებლების გამოყენებით, რისთვისაც განისაზღვრა ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და ლიმიტები. საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან ერთად, პროკრედიტ ბანკი ხელმძღვანელობს დამატებითი მაჩვენებლებით, რომლებიც მოიცავს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) მოთხოვნების შესაბამისად, ძირითადი პირველადი კაპიტალის (Tier 1) ლევერეჯის კოეფიციენტს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) შესაბამისად და კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასებას.

კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია:

- საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა;
- შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა;
- ბანკში განსაზღვრულ კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და საკმარისი კაპიტალის ბუფერების შექმნა ბანკის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად, ბანკის გაჯანსაღების გეგმით დადგენილი საჭირო ბუფერების გათვალისწინებით;
- ბანკის მხარდაჭერა უწყვეტი განვითარების გეგმების განხორციელებაში.

პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფისთვის "პილარ 1"-ის მოთხოვნებს აწესებს და აკონტროლებს გერმანიის ფინანსური ზედამხედველობის ფედერალური დანესებულება (BaFin) და სამეთვალყურეო კოლეჯი, გერმანიის საბანკო აქტის 8-ე მუხლის შესაბამისად.

პროკრედიტ ბანკი, პირველ რიგში, ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს.

საქართველოში, ბაზელის II და ბაზელის III-ის საფუძველზე შექმნილი ახალი კომბინირებული დებულება ძალაში შევიდა 2014 წელს. 2013 წლის 28 ოქტომბერს, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გამოაქვეყნა "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება" (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N100/04 ბრძანება), რომელიც, თავის მხრივ, ეფუძნება სამ პილარს, როგორც ეს განსაზღვრულია საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის, ევროკავშირის კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (EU) 575/2013 (CRR) დებულებისა და კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ 2013/36/EUR (CRD IV) დირექტივის კაპიტალის ადეკვატურობის საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად.

კაპიტალის ადეკვატურობის კონსერვატული, სტრესულ ფაქტორებზე დაფუძნებული, პროაქტიული მართვა განაპირობებს პროკრედიტ ბანკის კაპიტალიზაციის მაღალ დონეს.

მოცემული რეპორტი დაფუძნებულია 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შესრულებულ წლიურ ანგარიშგებებზე.

14.2 პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები

ეროვნული ბანკის "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების" მიხედვით ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და საზედამხედველო კაპიტალის თანაფარდობა რისკის მიხედვით შენონილ რისკის პოზიციებთან უნდა იყოს 4.5%, 6% და 8%-ზე მეტი ან ტოლი. სს პროკრედიტ ბანკი ვალდებულია ფლობდეს საკუთარ ფულად სახსრებს, რაც ნებისმიერ დროს გემოაღნიშნული კაპიტალის მოთხოვნებზე მეტი ან კაპიტალის მოთხოვნების თანაბარი უნდა იყოს.

დამატებით, ძირითადი პირველადი კაპიტალის მეშვეობით ბანკებს მოეთხოვებათ კაპიტალის ე.წ. კომბინირებული ბუფერების დაცვა, რომელიც მოიცავს კონსერვაციის, კონტრაციკლურობისა და სისტემურობის ბუფერს. ამ მიზნით, კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთად განისაზღვრა რისკის მიხედვით შენონილი მთლიანი რისკის პოზიციების 2.5%, ხოლო კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთად 0% 2023 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. კონტრაციკლური ბუფერი შეიძლება დანესდეს რისკის მიხედვით შენონილი პოზიციების 0%-დან 2.5%-ის შუალედის ფარგლებში. აღნიშნული გადაიხედება პერიოდულად, ფინანსური და მაკროეკონომიკური გარემოს საფუძველზე. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა

განიხილა ბუფერი და წარადგინა მომავალი წლების განმავლობაში კონტრციკლური ბუფერის 0%-დან 1%-მდე გაზრდის გეგმა. 2024 წლის მარტის მდგომარეობით, კონტრციკლური ბუფერი დადგენილია 0.25%-ით ყველა ბანკისთვის. სისტემურად მნიშვნელოვანი კომერციული ბანკებისათვის მოხდა სისტემურობის ბუფერის შემოღებაც. საქართველოს ეროვნული ბანკის შეფასებით, პროკრედიტ ბანკი არ არის სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკი, შესაბამისად ბანკს არ მოეთხოვება სისტემურობის ბუფერის დაცვა.

14.3 პილარ 2-ის მოთხოვნები

ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კომერციულმა ბანკებმა პილარ 2-ის ფარგლებში უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატური ბუფერები იმ რისკებისთვის, რასაც სათანადოდ არ მოიცავს პილარ 1. აღნიშნული ჩარჩოს ფორმალიზებისა და დანერგვის მიზნით, სებ-მა შეიმუშავა და დაამტკიცა "პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი".

პილარ 2-ის ჩარჩო განსაზღვრავს კაპიტალის არაჰეტირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნას, საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკისათვის (როგორც სახელობითი კონცენტრაციის, ასევე სექტორული კონცენტრაციის რისკებისათვის), საზედამხედველო სტრეს-ტესტებზე დაყრდნობით განსაზღვრულ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერს, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რისკების შეფასების საერთო პროგრამის ფარგლებში დაწესებულ წმინდა GRAPE (General Risk Assessment Process) ბუფერს და საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი, რომელიც დაინერგა მას შემდეგ, რაც საბანკო სექტორი გადავიდა IFRS სტანდარტებზე.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის ბუფერები, გარდა საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერისა, პროპორციულად უნდა იყოს გათვალისწინებული კაპიტალის მოთხოვნებში (ძირითადი პირველადი კაპიტალი - 4,5%, პირველადი კაპიტალი - 6% და საზედამხედველო კაპიტალი - 8%). აქედან გამომდინარე, პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის 56% დაცული უნდა იყოს ძირითადი პირველადი კაპიტალის ელემენტებით, ხოლო 75% - პირველადი კაპიტალის ელემენტებით (ცხრილი 12). საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი სრულად შედის CET1, Tier 1 და საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებში.

		ძირითადი პირველადი კაპიტალი	პირველადი კაპიტალი	საზედამხედველო კაპიტალი
პილარ 1	ბაზელ III მინიმალური მოთხოვნები	4.50%	6.00%	8.00%
	კონსერვაციის ბუფერი	2.50%	2.50%	2.50%
	კონტრაციკლური ბუფერი	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]
	სისტემური ბუფერი	n%	n%	n%
პილარ 2	არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სახელობითი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სექტორული	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა GRAPE ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი	n%	n%	n%

ცხრილი 12

მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით, კომერციულ ბანკებს მიეცათ შესაბამისი ვადები, რომელიც პანდემიიდან გამომდინარე გახანგრძლივდა ეროვნული ბანკის მიერ (იხილეთ ქვემოთ მოცემული ცხრილი).

კაპიტალის მოთხოვნები სექტორული და სახელობითი კონცენტრაციის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერისთვის	მარტი-2021	მარტი-2022	მარტი-2023
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	30%	45%	56%
პირველადი კაპიტალი	40%	60%	75%
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	100%	100%	100%

ცხრილი 13

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში შესული ცვლილებების თანახმად, თუ კომერციული ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის ახალ მოთხოვნებს დაარღვევს, ეს განიხილება უპირველესად კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნის დარღვევად. ასეთ შემთხვევაში, "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ" განახლებული დებულების შესაბამისად, საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების, მათ შორის დივიდენდების, განაწილება აკრძალულია.

14.4 საზედამხედველო კაპიტალი

ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი პირველადი კაპიტალი (საზედამხედველო კორექტირების შემდეგ 287 მლნ ლარი). ბანკს არ გააჩნია დამატებითი პირველადი კაპიტალი. მეორადი კაპიტალი ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ნაწილია, რომელიც შეადგენს 11,9მლნ ლარს.

საზედამხედველო კაპიტალი	ლარი
ძირითადი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	297,937,564
ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	112,482,805
დამატებითი სახსრები ჩვეულებრივ აქციებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	72,117,570
აკუმულირებული სხვა სრული შემოსავალი	-
სხვა რეზერვები	-
გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	113,337,189
ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	10,929,021
აქტივების გადაფასების რეზერვი	-
მოგებასა და ზარალში აქტივების არარეალიზებული გადაფასების შედეგად მიღებული აკუმულირებული მოგების ის ნაწილი, რომელიც აღემატება მოგებასა და ზარალში არარეალიზებული გადაფასების შედეგად ასახულ აკუმულირებულ ზარალს	-
არამატერიალური აქტივები	1,992,609
აქტივების კლასიფიკაციის შედეგად მიღებული რეზერვების უკმარისობა	-
ინვესტიციები საკუთარ აქციებში	-
კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში ორმხრივი მფლობელობა	-
ფულადი ნაკადების შეჭრების რეზერვი	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივები, რომლებზეც არ ვრცელდება ზღვრული დაქვითვის მეთოდი (დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოკლებით)	-
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩაიჯობრივი აქციები)	-
აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	8,936,412
სხვა დაქვითვები	-
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ჩვეულებრივ აქციებში (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	-
ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	-
დროებითი სხვაობებით წარმომოხლონი გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს, დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოკლებით)	-
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები და გადავადებული საგადასახადო აქტივები, რომლებიც აღემატება ძირითადი პირველადი კაპიტალის 15% -ს	-
ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია დამატებითი პირველადი კაპიტალისა და მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	-
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	287,008,543
დამატებითი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	-
ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
მათ შორის, კლასიფიცირებული კაპიტალად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	-
მათ შორის, კლასიფიცირებული ვალდებულებად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	-
დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	-
ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ჯვარდინი მფლობელობა	-
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩაიჯობრივი აქციები)	-
ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	-
დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	-
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	-
მეორადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	11,902,800
ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	11,902,800
დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
ზოგადი რეზერვები საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების მაქსიმუმ 1.25%-ის ოდენობით	-
მეორადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	-
ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ორმხრივი მფლობელობა	-
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩაიჯობრივი აქციები)	-
ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	-
მეორადი კაპიტალი	11,902,800

ძირითადი პირველადი კაპიტალი ექვემდებარება საზედამხედველო კორექტირებებს. ბანკის პირველადი კაპიტალიდან იქვეითება არამატერიალური აქტივები და ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში (აქციების 10%-ზე მეტი წილის შემთხვევაში).

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია საბალანსო უწყისისა და საზედამხედველო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირი.

საბალანსო უწყისისა და საშემდგომეფლო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირები

ლარში

სტანდარტიზებული საშემდგომეფლო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებში ფასის სტანდარტების მიხედვით	კაპიტალი Capital-ის ცხრილთან
ნაღდი ფული, ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნული ბანკში და სხვა ბანკებში	453,440,526	
ნაღდი ფული	40,270,206	
ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	247,161,099	
ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	166,009,221	
საგაჭროდ გამიზნული ფინანსური აქტივები	3,610	
მათ შორის: წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3,610	
სავალდებულო წესით რეალური ღირებულებით შეფასებული არასავაჭრო ფიზიკური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით	-	
აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	(0)	<i>ცხრილი 9 (Capital), N17</i>
საკუთარი ძველდღეობისაშვირ რეალური ღირებულებით შეფასებული ფიზიკური აქტივები, მოგება-ზარალში ასახვით	-	
რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	139,528	
წილობრივი ინსტრუმენტები	139,528	
სავალ ფასიანი ქაღალდები	-	
გაცემული სესხები და მოთხოვნები	-	
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები	1,286,189,796	
სავალ ფასიანი ქაღალდები	114,301,507	
გაცემული სესხები და მოთხოვნები	1,171,888,288	
ინვესტიციები შვილობილ, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში	8,936,412	
აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	8,936,412	<i>ცხრილი 9 (Capital), N17</i>
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები და გამსვლელი ჯგუფები	-	
მატერიალური აქტივები	44,823,559	
ძირითადი საშუალებები	40,549,967	
საინვესტიციო ქონება	4,273,592	
არამატერიალური აქტივები	1,992,609	<i>ცხრილი 9 (Capital), N10</i>
კუდილი	-	
სხვა არამატერიალური აქტივები	1,992,609	
სავალდასახადო აქტივები	-	
მიმდინარე სავალდასახადო აქტივები	-	
გადავადებული სავალდასახადო აქტივები	-	
სხვა აქტივები	3,536,924	
მათ შორის: დასაკუთრებული ქონება	68,700	
მათ შორის: მისაღები დივიდენდები	-	
სულ აქტივები	1,799,062,964	
ვალდებულებები		
საგაჭროდ გამიზნული ფინანსური ვალდებულებები	4,029	
მათ შორის: წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	4,029	
საკუთარი შენედელობისამებრ რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები მოგება-ზარალში ასახვით	-	
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები	1,478,335,667	
დეპოზიტები	1,068,397,836	
წესსახები სახსრები	407,742,371	
გამომგებელი სავალ ფასიანი ქაღალდები	-	
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,195,461	
ანარიცხები	2,169,143	
სავალდასახადო ვალდებულებები	3,772,760	
მიმდინარე სავალდასახადო ვალდებულებები	1,806,919	
გადავადებული სავალდასახადო ვალდებულებები	1,965,841	
სუბორდინირებული ვალდებულებები	14,885,859	
სხვა ვალდებულებები	1,957,941	
მათ შორის: გადასახდელი დივიდენდები	-	
სულ ვალდებულებები	1,501,125,400	
საკუთარი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	112,482,805	
პრივილეგირებული აქციები	-	
საემისიო კაპიტალი	72,117,570	
(-) გამოსყიდული საკუთარი აქციები	-	
გამომგებელი წილობრივი ინსტრუმენტები, გარდა საკუთარი კაპიტალისა	-	
რთული ფინანსური ინსტრუმენტის წილობრივი კომპონენტი	-	
სხვა გამომგებელი წილობრივი ინსტრუმენტები	-	
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	-	
დაგროვილი სხვა სრული შემოსავალი	-	
გადაფასების რეზერვი	-	
რეალური ღირებულების ცვლილებები წილობრივ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	-	
ოქალკო დივიდენდებისა და სხვა სრულ შემოსავალი ასახვით	-	
ღირებულების ცვლილებები	-	
გაუნაწილებელი მოგება	113,337,189	
სულ საკუთარი კაპიტალი	297,937,564	
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები	1,799,062,964	

14.5 რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები

სულ რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები არის საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების ჯამი.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები მოიცავს საბალანსო და ბალანსგარეშე პოზიციებს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონვას დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები.

აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონვას დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები **ლარი**

სტანდარტიზებული საზღვარსაღივლო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულებები ფასს სტანდარტების აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები)	საბალანსო ღირებულებები	
		ელემენტი, რომელზეც არ გრძელდება კაპიტალის მოთხოვნა ან ექვემდებარება კაპიტალიდან დაქვითვას	საკრედიტო რისკით შენონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება
ნაღდი ფული, ფულადი სახსრები საქართველოს გრო;	453,440,526	-	453,440,526
ნაღდი ფული	40,270,206		40,270,206
ფულადი სახსრები საქართველოს გროგნულ ბანკში	247,161,099		247,161,099
ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	166,009,221		166,009,221
საგაჭროდ გამომწერი ფინანსური აქტივები	3,610		3,610
რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები	139,528	-	139,528
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები	1,286,189,796	-	1,286,189,796
სავალო ფასიანი ქაღალდები	114,301,507		114,301,507
გაცემული სესხები და მოთხოვნები	1,171,888,288		1,171,888,288
ინვესტიციები შვილობილ, შეკავშირებულ და ერთობლივ საკრედიტო აქტივებში	8,936,412	8,936,412	-
მატერიალური აქტივები	44,823,559	-	44,823,559
ძირითადი საშუალებები	40,549,967		40,549,967
საინვესტიციო ქონება	4,273,592		4,273,592
არამატერიალური აქტივები	1,992,609	1,992,609	-
გუდვილი	-		-
სხვა არამატერიალური აქტივები	1,992,609	1,992,609	-
საგადასახადო აქტივები	-	-	-
სხვა აქტივები	3,536,924		3,536,924
საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება კორექტირებისაშე	1,799,062,964	10,929,021	1,788,133,943

ცხრილი 16

8,9 მილიონი ლარი წარმოადგენს სააქციო კაპიტალში, კერძოდ, შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ისა და სს "კრედიტინფო საქართველო"-ს სააქციო კაპიტალში ინვესტიციებს, რომელთაგან 6.1 მლნ ლარი არის შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ში განხორციელებული ინვესტიცია (ბანკი ფლობს მისი აქციების 100%). ეს თანხა გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან საზღვარსაღივლო კორექტირების დროს. შესაბამისად, ეს თანხა არ ექვემდებარება საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონვას.

გარდა ამისა, არამატერიალური აქტივების მოცულობა, რომელიც, ასევე, გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან, არ მონაწილეობს საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონვაში.

გარესაბალანსო ელემენტების რისკის პოზიციის ღირებულება შემცირებულია სპეციალური რეზერვით - საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორით.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში აღწერილია გარესაბალანსო მუხლები სებ-ის სტანდარტიზებული ანგარიშგების მიხედვით:

ბალანსგარეშე ანგარიშგების უწყისი	საანგარიშგებო პერიოდი			წინა წლის შესაბამისი პერიოდი		
	ლარი	უცხ.ვალუბა	სულ	ლარი	უცხ.ვალუბა	სულ
ბალანსგარეშე ანგარიშგების უწყისი						
მიღებული "სესხის გაცემის ვალდებულებები"	-	29,757,000	29,757,000	-	28,789,000	28,789,000
ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	17,433,500	331,395,489	348,828,989	48,047,858	356,320,509	404,368,368
ბანკის მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	427,007,618	929,187,431	1,356,195,049	392,915,187	799,849,333	1,192,764,519
თავდებობა, სოლიდარული პასუხისმგებლობა	379,730,428	654,171,197	1,033,901,626	343,710,677	604,228,367	947,939,044
გარანტია	47,277,190	275,016,234	322,293,424	49,204,510	195,620,966	244,825,476
ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით დატვირთული ბანკის აქტივები	5,112,000	-	5,112,000	7,768,000	-	7,768,000
ბანკის ფინანსური აქტივები	5,112,000	-	5,112,000	7,768,000	-	7,768,000
ბანკის არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
გარანტიების უზრუნველყოფის სახით მიღებული აქტივები:	429,689,747	1,102,004,327	1,531,694,074	305,439,748	847,930,455	1,153,370,202
ფულადი სახსრები	26,275,173	1,313,896	27,589,070	8,985,786	402,555	9,388,340
ქვირფისი ლითონები და ქვები	-	-	-	-	-	-
უძრავი ქონება:	359,839,624	1,045,723,936	1,405,563,559	258,250,317	800,791,420	1,059,041,737
საცხოვრებელი	77,376,603	215,696,676	293,073,279	56,587,589	176,163,052	232,750,641
კომერციული	85,516,723	494,498,566	580,015,289	61,292,996	369,512,244	430,805,240
კომუნიკაციების ტიპის უძრავი ქონება	-	-	-	-	-	-
მიწის ნაკვეთები (შენობა ნაკვეთების გარეშე)	67,445,000	136,382,792	203,827,792	49,932,274	89,694,528	139,626,803
სხვა	129,501,298	199,145,901	328,647,199	90,437,458	165,421,595	255,859,053
მოძრავი ქონება	35,496,250	54,522,166	90,018,416	31,965,573	44,431,900	76,397,473
წილის გირავნობა	8,078,700	444,329	8,523,029	6,238,072	2,304,580	8,542,652
ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-
სხვა	0	0	0	0	0	0
სესხის გაცემის ვალდებულებები	41,572,191	50,746,060	92,318,251	36,916,750	50,883,898	87,800,648
გაცემული გარანტიები	64,743,185	13,831,956	78,575,141	47,776,575	15,823,007	63,599,582
აკრედიტაჟი	-	565,627	565,627	-	194,130	194,130
ნარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3,766,450	9,710,577	13,477,027	8,915,280	9,653,531	18,568,811
სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში მისაღები თანხები	-	6,738,070	6,738,070	-	9,281,735	9,281,735
სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში გასაცემი თანხები	3,766,450	2,972,507	6,738,957	8,915,280	371,796	9,287,076
საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ძირითადი თანხა	-	-	-	-	-	-
გაყიდული ოფციონები	-	-	-	-	-	-
ნაყიდი ოფციონები	-	-	-	-	-	-
სხვა ნარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	-	-	-	-	-	-
სხვა ნარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის მიმართ პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	-	-	-	-	-	-
ბარალში ჩამონერილი ვალდებულებები	6,336,193	17,752,553	24,088,747	7,335,544	22,380,778	29,716,321
ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსიდან ჩამონერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	-	1,992,826	1,992,826	322,386	1,603,037	1,925,424
ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსზე აღუდარებელი და ბალანსიდან ჩამონერილი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	-	144,694	144,694	162,759	886,132	1,048,892
ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამონერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	5,098,681	12,827,804	17,926,485	5,237,851	15,968,780	21,206,631
ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამონერილი და ბალანსზე აღუდარებელი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	1,237,512	2,787,229	4,024,741	1,612,547	3,922,829	5,535,376
კაპიტალური დანახარჯების პოტენციური სახელშეკრულებო ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-

ცხრილი 17

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია საზღვარსაღარეველო ანგარიშგებისთვის გამოყენებული სტანდარტიზებული საბალანსო ელემენტების ღირებულებებსა და კაპიტალის ადეკვატურობის გამოთვლის მიზნებისთვის გამოყენებულ პოზიციებს შორის განსხვავებები:

საბალანსო ელემენტების ღირებულება და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ რისკის პოზიციებს შორის განსხვავებები	ლარი
საბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებისამდე	1,788,133,943
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	170,044,829
კონტრაქტული თან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	-
საბალანსო და არასაბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებისამდე	1,958,178,772
კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის გაუფასურებასთან დაკავშირებული საზღვარსაღარეველო კორექტირების ეფექტი	(79,540,706)
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი	-
კონტრაქტული თან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი (იხილეთ CCR)	-
სხვა კორექტირების ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) *	-
სულ საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები	1,878,638,065

ცხრილი 18

გარესაბალანსო პოზიციების ნომინალური ღირებულება, კონტრაგენტთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება და საერთო რეზერვი ემატება საბალანსო ელემენტების მუხლების ნომინალურ ღირებულებას. სულ საკრედიტო რისკის შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციების მისაღებად სრულდება გარესაბალანსო და კონტრაგენტთან დაკავშირებული ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის გამოყენებით კორექტირება.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების თანხების დასათვლელად ბანკი იყენებს სტანდარტიზებულ მიდგომას. თითოეული რისკის პოზიცია მიეკუთვნება რისკის პოზიციის გარკვეულ კლასს. რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დასათვლელად ხდება ყველა რისკის პოზიციისთვის წონის მინიჭება საქართველოს ეროვნული ბანკის „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულების შესაბამისად (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება №100/04).

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე გამოთვლილია რისკის პოზიციის კლასის მიხედვით. რისკის წონა დამოკიდებულია რისკის პოზიციის კლასზე.

მე-19 ცხრილში ნაჩვენებია ბანკის მთლიანი საბალანსო და გარესაბალანსო ღირებულებების განაწილება რისკის პოზიციის კლასებისა და შესაბამისი წონების მიხედვით.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (საბალანსო და კრედიტ კონფერენსის ფაქტორის გათვალისწინებით გარესაბალანსო ელემენტები)

რისკის წონები აქტივების კლასები	0%		20%		35%		50%		75%		100%		150%		250%		საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე
	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	191,140,342		0		0		0		0		170,322,265		0		0		170,322,265
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0		0		0		0		0		0		0		0		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0		0		0		0		0		0		0		0		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალშტაბიანი განვითარების ბანკების მიმართ	0		0		0		0		0		0		0		0		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების/ინსტიტუტების მიმართ	0		0		0		0		0		0		0		0		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	0		154,374,877		0		12,659,889		0		712,223		-		0		37,917,142
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0		0		0		0		0		789,703,183	90,504,123	0		0		880,207,306
უპირობო და პირობითი საკალო მოთხოვნები	0		0		0		0		286,915,786		0		0		0		215,186,839
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებზეც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი უძრავი ქონებით	0		0		86,167,503		0		0		0		0		0		30,158,626
გადადასაყიდებელი სესხები	0		0		0		517,499		0		3,378,480		1,638,003		0		6,094,234
მალათ სამუდამოდ დროის რისკის კაპიტალში შემავალი ერთეულები	0		0		0		0		0		0		0		4,273,592		10,683,980
მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0		0		0		0		0		0		0		0		-
მოთხოვნები კომერციული ინვესტიციების სახით	0		0		0		0		0		0		0		0		-
სხვა ერთეულები	40,270,206		0		0		0		0		46,060,095		0		0		46,060,095
სულ	231,410,548	0	154,374,877	0	86,167,503	0	13,177,388	0	286,915,786	0	1,010,176,245	90,504,123	1,638,003	0	4,273,592	0	1,396,630,488

ცხრილი 19

საკრედიტო პორტფელის უდიდეს ნაწილს მიენიჭა რისკის პოზიციის კლასი - “უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ”, რომლის რისკის წონაა 100%, რადგან ბანკის ბიზნეს ოპერაციები ორიენტირებულია მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტებზე. მოცემული კლასი მოიცავს გარანტიებსა და აკრედიტივებს, ასევე საკრედიტო ხაზების და ბიზნეს ოვერდრაფტების გამოუყენებელ ნაწილს.

მეორე უმსხვილესი კატეგორიაა რისკის პოზიციის კლასი - “უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები”, რომლის რისკის წონაა 75%.

კლასი - "უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური ხელისუფლებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ" - მოიცავს როგორც საბალანსო, ისე გარესაბალანსო პოზიციებს.

ცხრილში, ასევე, ნაჩვენებია, რომ კლას „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ“ უმეტეს ნაწილს მინიჭებული აქვს 20%-იანი რისკის წონა. რისკის წონა შემოაღწივს კლასში დამოკიდებულია შესაბამისი კომერციული ბანკის სშვი-ს საკრედიტო შეფასებაზე. ბანკი ათავსებს ჭარბ ლიკვიდურობას მაღალი საკრედიტო რეიტინგების მქონე ბანკებში, შესაბამისად ამ კლასის ღირებულების უდიდეს ნაწილს მიენიჭა დაბალი წონა (20%).

კლასის "სხვა ერთეულების" ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი საშუალებები.

	საბალანსო ელემენტები - რისკის პოზიციების ღირებულება	გარესაბალანსო ელემენტები		რისკის მიხედვით შენიღილი აქტივები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე	რისკის მიხედვით შენიღილი აქტივები საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ეფექტის გათვალისწინებით	რისკის მიხედვით შენიღილი აქტივების სიმკვერჩევი =ბ/(ა+ც)
		გარესაბალანსო ელემენტები - ნომინალური ღირებულება	გარესაბალანსო ელემენტები კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით			
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მინორალური მთავრობებისა და მინორალური ბანკების მიმართ	361,462,806			170,322,265	0	0%
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0			0	0	
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დანსხვებულების მიმართ	0			0	0	
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0			0	0	
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების/ინსტიტუტების მიმართ	0			0	0	
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	167,746,989			37,917,142	37,917,142	23%
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	789,703,183	170,044,829	90,504,123	880,207,306	822,728,521	93%
უპირობო და პირობითი საბალანსო მოთხოვნები	286,915,786			215,186,839	210,770,313	73%
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საკრედიტო უპირატესი ქონებით	86,167,503			30,158,626	30,158,626	35%
გადავადიცილებელი სესხები	5,533,982			6,094,234	6,094,234	110%
მაღალი სამდიდამხდელი რისკის კატიგორიაში შემავალი ერთეულები	4,273,592			10,683,980	10,683,980	250%
მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0			0	0	
მოთხოვნები კომერციული ინვესტიციების სახით	0			0	0	
სხვა ერთეულები	86,330,301			46,060,095	46,060,095	53%
სულ	1,788,133,943	170,044,829	90,504,123	1,396,630,488	1,164,412,912	62%

ცხრილი 20

14.6 საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მექანიზმები

საკრედიტო რისკისთვის კაპიტალის მოთხოვნის გაანგარიშებისას, ბანკი საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით შემდეგ ინსტრუმენტებს იყენებს:

- გარანტია
- დეპოზიტით უზრუნველყოფა

ბანკი იყენებს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოდან (MIGA) მიღებულ გარანტიას. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტო მსოფლიო ბანკის ჯგუფის წევრია და კლასიფიცირდება, როგორც მრავალმხრივი განვითარების ბანკი. სააგენტოს მიზანია პირდაპირი ინვესტიციების ხელშეწყობა განვითარებად ქვეყნებში, რასაც ის ახორციელებს გარანტიების შეთავაზებით, პოლიტიკური რისკებისგან დაცვის უზრუნველსაყოფად. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს რისკის წონა არის 0%, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების შესაბამისად. გარანტიის თანხა, რომელიც პირველად განისაზღვრა 2015 წლის ნოემბერში და მისი მიზანია საკრედიტო რისკების მითიგაცია. 2023 წლის მარტში MIGA კონტრაქტში შესული ცვლილებების შედეგად გაიზარდა გარანტიის მოცულობა 47.5 მლნ ევროდან 77,9 მლნ ევრომდე. ბანკი ამ გარანტიას იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ აშშ დოლარსა და ევროში დენომინირებული სავალდებულო რეზერვების მიმართ.

2018 წლის ნოემბრიდან, ბანკი იყენებს InnovFin-ის (ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA)) საგარანტიო ინსტრუმენტს, რომლის მეშვეობითაც რისკების მიხედვით შენონილი აქტივების მოცულობა შემცირდა 61,9 მილიონი ლარით 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით. ევროკავშირის მიერ მხარდაჭერილი გარანტია განკუთვნილია შერჩეული ფინანსური ინსტიტუტებისთვის და უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო სანარმოებზე გაცემული სესხების ვადაგადაცილებული თანხების 50-80% (90 დღემდე ვადაგადაცილებული სესხის ძირითადი თანხა და დარიცხულ საპროცენტო სარგებელი, დათვარების გამოკლებით).

2015 წლის ნოემბრიდან, უზრუნველყოფის სახით ასევე გამოიყენება დეპოზიტები, რაც ამცირებს განსაკუთრებით კლიენტთა სესხებისა და გარანტიების საბალანსო და გარესაბალანსო პოზიციებს (ქვემოთ ცხრილში იხილეთ პოზიციები: კორპორატიული სესხები, საცალო სესხები და გარანტიები). დეპოზიტით მითიგაციის ძირითადი კრიტერიუმებია:

- დეპოზიტის ვალუტა უნდა ემთხვეოდეს სესხის/გარანტიის ვალუტას;
- მითიგაცია ითვალისწინებს მხოლოდ იმ მოცულობას, რომელიც ფულადი გირაოთი არის უზრუნველყოფილი.

საკრედიტო რისკის მითიგაციის კონცენტრაცია დაბალია. 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, მითიგაციის მოცულობა დაახლოებით 232.2 მლნ ლარს შეადგენდა, რაც სულ საბალანსო და გარესაბალანსო რისკით შენონილი აქტივების (მითიგაციამდე) 16.6%-ის ექვივალენტია.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია გამოყენებული მითიგაციის ტიპები რისკის კლასების მიხედვით:

საკრედიტო რისკის მიტიგაცია (საბალანსო და გარესაბალანსო ელემენტები)

ლარში

	სულ საბალანსო ელემენტების საკრედიტო მიტიგაცია	სულ გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო მიტიგაცია	სულ საკრედიტო რისკის მიტიგაცია
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	170,322,265		170,322,265
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	-		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	-		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	-		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების/ინსტიტუტების მიმართ	-		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	-		-
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	55,054,434	2,424,351	57,478,785
უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	4,416,526		4,416,526
უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი უძრავი ქონებით	-		-
ვადაცვადაცვლებული სესხები	-		-
მაღალი საზედამხებდველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	-		-
მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-		-
მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	-		-
სხვა ერთეულები	-		-
სულ	229,793,224	2,424,351	232,217,575

ცხრილი 21

კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი უკავშირდება ტრანზაქციის განხორციელებამდე კონტრაგენტის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკს. ბანკი სვოპ ტრანზაქციებს ძირითადად ახორციელებს პროკრედიტ ჰოლდინგის შვილობილ ბანკთან - პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან, თუმცა 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქტიური სვოპი არ ჰქონია.

კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მხედვით შენონდი რისკის პოზიციები

ლარში

	ნომინალური ღირებულება	პროცენტი	რისკის პოზიციების ღირებულება	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მხედვით შენონდი რისკის პოზიციები
საგადასახადო კონტრაგენტული კონტრაქტები	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	0	2.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 1-დან 2 წლამდე ვადით	0	5.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 2-დან 3 წლამდე ვადით	0	8.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 3-დან 4 წლამდე ვადით	0	11.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 4-დან 5 წლამდე ვადით	0	14.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
სამომავლო გინაგეთიან დაკავშირებული კონტრაქტები	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	0	0.5%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 1-დან 2 წლამდე ვადით	0	1.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 2-დან 3 წლამდე ვადით	0	2.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 3-დან 4 წლამდე ვადით	0	3.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 4-დან 5 წლამდე ვადით	0	4.0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
სულ	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	-

ცხრილი 22

საბაზრო რისკის მიხედვით შენონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციის უდრის კრებსით საერთო ღირსე სავალუტო პოზიციას. ბანკის სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად, ბანკი არ

ახორციელებს სპეკულაციურ ტრანზაქციებს და მაქსიმალურად ცდილობს შეინარჩუნოს ღია სავალუტო პოზიცია მკაცრი შიდა ლიმიტების ფარგლებში.

ბანკი ვალდებულია, შეინარჩუნოს საოპერაციო რისკებისთვის კაპიტალის მინიმალური დონე. საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებისთვის ბანკი იყენებს ძირითადი ინდიკატორის მეთოდს.

ინფორმაცია საოპერაციო რისკების ძირითადი (საბაზისო) ინდიკატორის მეთოდის მიზნებისათვის გამოყენებულ შემოსავლებზე **ლარში**

		2023	2022	2021	წმინდა საპროცენტო და წმინდა არასაპროცენტო შემოსავლების ჯამის საშუალო მაჩვენებელი ბოლო სამი წლის მანძილზე	საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები
1	წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	76,444,939	77,389,964	72,709,698		
2	მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	18,730,185	24,289,961	15,481,335		
3	მინუს: ქონების გაყიდვიდან მიღებული მოგება (ზარალი)	111,870	217,206	572,714		
4	მთლიანი შემოსავალი (1+2-3)	95,063,254	101,462,719	87,618,319	94,714,764	177,590,182

ცხრილი 23

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია რისკის მიხედვით შენონილი აქტივების ღირებულება მიტიგაციის შემდეგ:

რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები **ლარში**

	4Q-2023	4Q-2022
საკრედიტო რისკი მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	1,164,412,912	1,195,416,070
საბალანსო ელემენტები*	1,076,333,141	1,123,137,360
მათ შორის: ზღვრული დაქვითვის მეთოდს დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები, რომლებიც არ იქვითება კაპიტალიდან (რომლებიც იწონება 250%-ში)		
გარესაბალანსო ელემენტები	88,079,771	72,278,710
კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	-	-
საბაზრო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	-	-
საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	177,590,182	162,094,259
სულ რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	1,342,003,094	1,357,510,329

ცხრილი 24

14.7 ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის სხვაობები

ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის სხვაობები ლარში

აქტივები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოყენებული კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური)	სხვაობები
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	176,536	176,536	-
საგადასახადო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში	170,304	170,304	-
ინვესტიციები ფასიან ქალაქებში	114,302	114,302	-
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქალაქებში	140	140	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	2,836	2,836	-
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში		6,100	- 6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	106,603	106,601	2
მგება-ზარალში ასახული რეალური ღირებულებები ადრისხული ფინანსური აქტივები	4	4	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,168,320	1,168,320	-
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	4,283	4,274	9
არამატერიალური აქტივები	1,993	1,993	-
მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	38,778	38,777	1
აქტივების გამოყენების უფლება	1,773	1,773	-
სხვა აქტივები	7,521	7,105	416
მთლიანი აქტივები	1,793,391	1,799,063	- 5,672

ვალდებულებები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოყენებულ კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	სხვაობები
მოგება-ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები	4	4	- 0
კლიენტთა ანგარიშები	1,059,767	1,068,398	- 8,630
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	407,742	407,742	-
სუბორდინირებული სესხი	14,886	14,886	-
საიჯარო ვალდებულებები	1,818	1,818	-
მიმდინარე სავადასახადო ვალდებულება	1,807	1,807	-
სხვა ვალდებულებები	2,438	2,336	103
სხვა ანარიცხები	2,169	2,169	-
გადავადებული სავადასახადო ვალდებულება	1,966	1,966	-
მთლიანი ვალდებულებები	1,492,598	1,501,125	- 8,528

კაპიტალი (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოყენებულ კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	სხვაობები
სააქციო კაპიტალი	112,483	112,483	-
საემისიო შემოსავალი	72,118	72,118	-
გაუნანილებელი მოგება	116,193	113,337	2,855
მთლიანი კაპიტალი	300,793	297,938	2,855

ცხრილი 25

კონსოლიდაციის აღრიცხვისა და რეგულირების ფარგლებს შორის განსხვავებები არ არის მნიშვნელოვანი, რადგან 2023 წელს საბანკო სექტორი გადავიდა IFRS ანგარიშგებაზე.

14.8 შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკში ნებისმიერ დროს საკმარისი შიდა კაპიტალის არსებობა პროკრედიტ ჯგუფის მასშტაბით რისკების მართვისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესების ძირითადი ელემენტია. შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების კონტექსტში, ჩვენი კონკრეტული რისკის პროფილიდან გამომდინარე, კაპიტალის საჭიროება დარდება კაპიტალის არსებულ რესურსებს, რაც უზრუნველყოფს, რომ პროკრედიტ ბანკის კაპიტალიზაცია ნებისმიერ დროს ჩვენი რისკის პროფილისთვის საკმარისი იყოს. ეს არის რეგულარული პროცესი, რომელიც ზრდის ჯგუფის/ბანკის ინფორმირებულობას ჩვენი კაპიტალის მოთხოვნებისა და რისკების შესახებ.

მეთოდები, რომლებსაც ჩვენ ვიყენებთ ბანკის წინაშე არსებული სხვადასხვა რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის ოდენობის გაანგარიშებაში, დაფუძნებულია სტატისტიკურ მოდელებზე, თუ შესაბამისი მოდელები არსებობს. ჩვენი შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების მიზანია, რომ ბანკმა გაუძლოს ძლიერი შოკის სცენარებს. ჩვენი აზრით, 2008-2010 წლების ფინანსურმა კრიზისმა ხაზი გაუსვა რისკებისა და კაპიტალის მართვის კონსერვატიული მიდგომის აუცილებლობას და ამ პერიოდში განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურა პროკრედიტ ჯგუფის, ასევე პროკრედიტ ბანკის, სიმტკიცე რთულ ეკონომიკურ გარემოსთან გამკლავებაში. მთელი ამ ხნის განმავლობაში, ბანკმა კაპიტალის მაღალი დონე აჩვენა და შექმნა ბუფერები დამატებითი ზარალის დაფარვისთვის, ეკონომიკური მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუარესების შემთხვევაში.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის კონცეფციის მიხედვით, ჩვენ ნებისმიერ დროს უნდა შეგვეძლოს, შევასრულოთ ჩვენი არასუბორდინირებული ვალდებულებები მოულოდნელი ზარალის მოცულობის მიუხედავად, როგორც ნორმალური საქმიანობის დროს, ისე სტრეს-სცენარებში. ბანკის კაპიტალი, ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის მიხედვით, საკმარის დონეზე იყო ნებისმიერ დროს 2023 წლის განმავლობაში.

რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის გაანგარიშებისას, ჩვენ რისკის შეფასების ერთწლიან პერიოდს ვიყენებთ. მატერიალური რისკები და თითოეული რისკისთვის განსაზღვრული ლიმიტები ასახავს ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილს და ეფუძნება ყოველწლიურად ჩატარებულ რისკების ინვენტარიზაციას.

სტრეს-ტესტები

სტრეს-ტესტები ტარდება რეგულარულად, მინიმუმ თვეში ერთხელ და განსაკუთრებულ შემთხვევებში უფრო ხშირად, ბანკის მდგრადობის შემოწმების მიზნით. ტარდება სხვადასხვა ტიპის ანალიზი, ინდივიდუალური რისკის ტიპების მარტივი სენსიტიურობის ანალიზით დაწყებული და სცენარებზე დაფუძნებული ანალიზით დამთავრებული, რომლის დროსაც რამდენიმე ან ყველა რისკის ფაქტორი ერთდროულად ისტრესება. სტრეს-სცენარების შედეგების ანალიზი, ასევე, მოიცავს მძიმე ეკონომიკური კრიზისის ანალიზს.

სცენარები ეხება როგორც ისტორიულ, ისე ჰიპოთეტურ სტრესულ სიტუაციებს. ეს სიტუაციები, სხვა საკითხებთან ერთად, მოიცავს მაკროეკონომიკური პირობების მნიშვნელოვანი გაუარესებისა და ერთდროული მასშტაბური ეკონომიკური კრიზისის ამსახველ ვარაუდებს. სცენარების შერჩევის დროს გათვალისწინებულია ბანკის სტრატეგიული მიმართულებები და შესაბამისი ეკონომიკური გარემო.

სტრეს-ტესტების შედეგებმა აჩვენა, რომ მძიმე სტრესულ მდგომარეობაში ბანკის წინაშე არსებული რისკები არ აღემატება რისკების დაფარვისთვის განკუთვნილ და ხელმისაწვდომ რესურსებს (Resources available to cover risks - RatCR), რაც იმას ნიშნავს, რომ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა საკმარისია ნებისმიერ დროს, სტრესულ პირობებშიც კი. პროკრედიტ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის ანალიზის შედეგად დადასტურდა, რომ ბანკს კაპიტალიზაციის ადეკვატური დონე ექნება უკიდურესად არასასურველი პირობებშიც.

15 ანაზღაურების პოლიტიკა

15.1 შრომის ანაზღაურების პრინციპები

პროკრედიტ ბანკის პერსონალის მართვის მეთოდის საერთო მიზნებია ჩვენს პერსონალსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება, ასევე თანამშრომლებში პასუხისმგებლობით სავსე ქცევის ხელშეწყობა. პროკრედიტ ჰოლდინგი განსაზღვრავს ბანკების შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის სისტემას და ორგანიზებას უწევს ამ თემებზე გამოცდილების რეგულარულ გაცვლას. პროკრედიტ ბანკი პასუხისმგებელია სტანდარტების დანერგვაზე.

პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სისტემა შეესაბამება ჩვენს მდგრადი ბიზნესისა და რისკის სტრატეგიას და ხელს არ უწყობს ჩვენი თანამშრომლების მხრიდან ზედმეტი რისკების აღებას. პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა შემდეგს ისახავს მიზნად:

- საჭირო სოციალური და ტექნიკური უნარების მქონე და დასაქმების მსურველი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერების მოზიდვა და შენარჩუნება;

- მომსახურე პერსონალის წახალისება იმ პასუხისმგებლობების აღებაში, რაც აუცილებელია ბანკის საქმიანობის მართვისა და გუნდური მუშაობისთვის;
- გრძელვადიანი სამუშაო ურთიერთობების დამყარებისა და შენარჩუნების ხელშეწყობა;
- შრომის ანაზღაურების გამჭვირვალობის და სამართლიანობის უზრუნველყოფა, რაც წახალისებს თანამშრომლებს საკუთარი მოვალეობების პროკრედიტ ბანკის კონსერვატიული რისკის პროფილის შესაბამისად შესრულებაში.

პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების მიდგომა მიზნად ისახავს ჩვენი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის გრძელვადიანი პერსპექტივის უზრუნველყოფას. გამჭვირვალე სახელფასო სტრუქტურა ფიქსირებული ხელფასით ძირითად ასპექტს წარმოადგენს ამ კონტექსტში. პოლიტიკა შემუშავებულია ისე, რომ ხელი შეუწყოს რისკების ჯანსაღ და ეფექტურ მართვას გადაჭარბებული რისკის აღების წახალისების გარეშე, რამაც შეიძლება გადააჭარბოს ბანკისთვის მისაღები და ასატანი რისკების დონეს, და თავიდან აიცილოს პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტი. ანაზღაურების სტრუქტურა ძირითადად შედგება ფიქსირებული ანაზღაურებისგან: მისი გაცემის პირობები და მისი მოცულობა ეფუძნება წინასწარ განსაზღვრულ კრიტერიუმებს; აღნიშნული კრიტერიუმები ასახავს პერსონალის პროფესიული გამოცდილების და სტაჟის დონეს, არის გამჭვირვალე, მუდმივი და შეუქცევადი; ბანკის მიერ არ შეიძლება შეჩერდეს ან გაუქმდეს, არ ახალისებს რისკებს. თანამშრომლების უმეტესობისთვის, შრომის ანაზღაურება ასახავს საშუალო საბაზრო ფასებს. მენეჯერების შემთხვევაში, ჩვენს მიერ შეთავაზებული შრომის ანაზღაურება პირდაპირ ვერ შედარდება ჩვენი კონკურენტების მენეჯერთა შრომის ანაზღაურებასთან. ეს უმთავრესად გამოწვეულია სხვა დაწესებულებებში მენეჯერებისთვის გადახდილი ხელფასების ცვალებადი ელემენტებით.

სამართლიან ხელფასთან ერთად, ჩვენს თანამშრომლებს მრავალმხრივ ტრენინგებსა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობებს ვთავაზობთ, რაც მნიშვნელოვან სარგებელს წარმოადგენს ჩვენი თანამშრომლებისთვის. პროკრედიტ ბანკი მნიშვნელოვან თანხებს აბანდებს ტრენინგებში და სასწავლო (სატრენინგო) ღონისძიებებზე განეული ხარჯები ჯგუფის პერსონალის საერთო ხარჯების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. დამატებით ფაქტორებს, რომლებიც ხელს უწყობს ჩვენს თანამშრომლებსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას, წარმოადგენს: ჩვენს მიერ შეთავაზებული საინტერესო სამუშაო, ჰორიზონტალური იერარქია, დანინაურების გამჭვირვალე შესაძლებლობები (რამდენადაც ჩვენი მენეჯმენტის წევრებს ძირითადად ბანკის ფარგლებში ვირჩევთ), მოვალეობების შესრულებაზე დამოუკიდებელი პასუხისმგებლობა, ასევე მოტივაციაზე ორიენტირებული პროფესიული სამუშაო გარემო.

15.2 შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა

მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის შრომის ანაზღაურების განსაზღვრისას, პროკრედიტ ბანკი იყენებს პროკრედიტ ჯგუფის სტანდარტიზებულ სახელფასო სტრუქტურას, რომელიც შედგება 22 სახელფასო დონისგან. ბანკი ხელფასის ზუსტ ოდენობას განსაზღვრავს თითოეულ ეტაპზე არსებული საბაზრო პირობების მიხედვით და თანამშრომელს ანიჭებს ერთ-ერთ სახელფასო დონეს. ეს ხორციელდება პირის თანამდებობრივი პოზიციის, მათ მიერ ნაკისრი პასუხისმგებლობების და შრომის ინტენსიურობის საფუძველზე.

პროკრედიტის სახელფასო სქემა ვრცელდება ყველა პროკრედიტ ბანკზე. ამ სახელფასო სტრუქტურის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფის ფარგლებში შედარებითი პასუხისმგებლობის მქონე თანამდებობრივი პოზიციები იგივე პრინციპების შესაბამისად ანაზღაურდეს. ეს სახელფასო სქემა განსაზღვრავს, თუ პროფესიული განვითარების რომელი პროგრამის წარმატებით დასრულებაა უკლებელი სახელფასო სტრუქტურის თითოეულ დონეზე. პროკრედიტ ბანკის თანამშრომლებისთვის 22 სახელფასო დონიდან ერთ-ერთის მინიჭების საკითხი, ასევე, ყოველწლიურად განიხილება ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტზე, თანამშრომლების ყოველწლიური შეფასებებისა და ყოველწლიური გასაუბრებების შედეგების მიხედვით გამართული დისკუსიების საფუძველზე.

პროკრედიტ ბანკში მოქმედი ზემოთ წარმოდგენილი შრომის ანაზღაურების სისტემა, ასევე, ვრცელდება იმ თანამშრომლებზე, რომელთა პროფესიული საქმიანობა არსებით გავლენას ახდენს ჯგუფის რისკის პროფილზე. ჩვენი შრომის ანაზღაურების სისტემა არ ითვალისწინებს გარკვეული რისკების აღებას, რადგან ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები შეზღუდულია.

15.3 შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება

ბანკში შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა, განსაკუთრებით კი სახელფასო სქემა, თანამშრომლებს მიეწოდება გამჭვირვალედ. პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის შესახებ ანგარიშს ყოველწლიურად აბარებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტი ყოველწლიურად გადახედავს და ამტკიცებს ჯგუფის ფარგლებში მოქმედ სახელფასო სტრუქტურას და წარუდგენს პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკზე მორგებული სახელფასო სტრუქტურა ანალოგიურად ექვემდებარება ყოველწლიურ გადახედვას. ბანკის დირექტორთა საბჭო განიხილავს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს სახელფასო სტრუქტურას. ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტი არის ბანკის ორგანო, რომელიც პასუხს აგებს თანამშრომლების პროფესიული განვითარების და ბანკის შრომის ანაზღაურების პრაქტიკის გადახედვის შესახებ გადანყვეტილებების მიღებაზე. კომიტეტი იკრიბება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ.

ბანკის ღირეფქორთა საბჭოს შრომის ანაზღაურებას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტთან დისკუსიების შემდეგ. მათი ანაზღაურება შედგება მხოლოდ ფიქსირებული კომპონენტისგან და ის არ მოიცავს ბანკის პერფორმანსთან დაკავშირებულ ფინანსურ წახალისებას.

15.4 2023 წლის ანაზღაურება

ქვემოთ მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ყველა იმ თანამშრომლის ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს. ძირითადად, მატერიალური რისკის ამღები პირების სია მოიცავს ბანკის მენეჯმენტს და პერსონალს მენეჯერული პასუხისმგებლობებით (დელეგირებული რეგულაციის (EU) N 604/2014 შესაბამისად).

ბანკის მენეჯმენტისა და იმ თანამშრომლების ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, წარმოდგენილია გამიჯნულად. როგორც წესი, იმ თანამშრომლებს, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, მიეკუთვნებიან შემდეგი ერთეულების ხელმძღვანელები: რისკების მართვა, ფინანსები, ადამიანური რესურსები, იურიდიული, შიდა აუდიტი, შესაბამისობა, IT და ფილიალის მმართველები. მთლიანად, პერსონალის დაახლოებით 10.9% წარმოადგენს იმ პირებს, რომლებსაც ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვთ.

ფინანსური წლის განმავლობაში მინიჭებული ანაზღაურება				ლარში	
		დირექტორატი	სამეთვალყურეო საბჭო	სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირი	
1		თანამშრომელთა რაოდენობა			
2	ფიქსირებული ანაზღაურება	მთლიანი ფიქსირებული ანაზღაურება	875,964	51,971	3,305,571
3		მათ შორის: ფულადი ფორმა	856,831	51,971	3,184,173
4		მათ შორის: გადავადებული			
5		მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
6		მათ შორის: გადავადებული			
7		მათ შორის: სხვა ფორმის	19,133		121,398
8		მათ შორის: გადავადებული			
9		თანამშრომელთა რაოდენობა			
10	ცვლადი ანაზღაურება	მთლიანი ცვლადი ანაზღაურება	0	0	0
11		მათ შორის: ფულადი ფორმა			
12		მათ შორის: გადავადებული			
13		მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
14		მათ შორის: გადავადებული			
15		მათ შორის: სხვა ფორმის			
16	მათ შორის: გადავადებული				
17		Total remuneration	875,964	51,971	3,305,571

ცხრილი 26

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ორი წევრი არის დამოუკიდებელი, რომელთა ანაზღაურებაც ნაჩვენებია ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

პროკრედიტ ბანკს არ გააჩნია სპეციალური ან ცვალებადი ანაზღაურების პოზიციები.

16 ESG ანგარიშგება და გამჟღავნება

პროკრედიტბანკს, როგორც მცირე და საშუალო ბიზნესის დაფინანსებაზე ორიენტირებულ პასუხისმგებლიან ორგანიზაციას, გვჯერა რომ ბიზნესისა და ეკონომიკის განვითარება და ეკონომიკური ზრდა უნდა იყოს მდგრადი ეკონომიკის პრინციპებზე დაფუძნებული, რაც თავის თავში გულისხმობს როგორც საკუთარ საქმიანობაში, ასევე ბიზნესების დაკრედიტების დროს ESG-ს მაღალი მოთხოვნების დაცვას და აგრეთვე კლიენტებისთვის ეკო და ინკლუზიურ დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობას.

ESG ანგარიშში წარმოდგენილია ბანკის კომპლექსური მიდგომა გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მიმართ, რომელიც ასახულია ბანკის ბიზნეს მოდელსა და პოლიტიკაში. წესებში და სტანდარტებში აღწერილია ის კონტროლის მექანიზმები, რომელიც საშუალებას აძლევს ბანკს ეფექტურად შეაფასოს და მართოს ESG რისკები, როგორც ბანკის შიგნით, ასევე გარე მხარეებთან ურთიერთობისას. ანგარიშში აგრეთვე მოცემულია ბანკის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი შედეგები და KPI-ები, რომელიც გამომდინარეობს ბანკის მიდგომებიდან.